

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„TĖVYNĖ“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
Telefonas: LACKAWANNA 5549

„Tėvynė“ Savaitinis laikraštis
Leidžia kas Pėntnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„TĖVYNĖ“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 28 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Liepos (July) 12, 1929. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XX

Nepriklausomybę Minint žuvo 159 ypatos Prohibicijos Aukos Didėja Išbuvo Aukštlybėse Virš 174 Valandų

NEPRIKLIAUSOMYBĖ MININT ŽUVO 159 YPATOS.
Užpraėtą ketvirtadienį visoje Suvienytose Valstijose minėta 153-čios nepriklausomybės sukaktuvės, kurias paprastai vadinama „fortdžulaju“. Kaip ir kasmet, tą dieną, einant jau nuo senai įsigyvenusiu papročiu, žaista, šaudyta, pyškita visokių sprogstančių medžiagomis. To dėlei, kaip ir kasmet, nutiko nemažai ir nelaimių. Daug žmonių užmušta, bet kur kas daugiau sužeista, visam gyvenimui sužalota. Associated Press agentūros apskaičiavimu, per praėtą „fortdžulaju“ visose Suv. Valst. žuvo 159 žmonės. Į tą skaitlįne įeina žuvusieji nuo sprogstančių medžiagų, užmušti automobiliais, prigerusių besimaučiant ir žuvusių delei kitokių priežasčių. Didžiausią žuvusiųjų skaičių šimet sudaro prigėrusieji — 71, po to seka užmuštieji automobiliais — 70, gi visi kiti didžiumoje žuvo nuo sprogstančių medžiagų besaučiant bei jas dirbant ar su jomis žaidžiant. Nepaisant šios gana didokos žuvusiųjų skaitlėnės, Associated Press agentūra sako, kad vis gi šimet liepos 4 dienos aukų apie 50 buvė mažiau už praėtųjų metų aukas.

PROHIBICIJOS AUKOS DIDĖJA.

Iš Rekordų Biuro ir Medikelio Tyrimo raštėnės apie prohibicijos aukų didėjimą, vien New Yorko miesto, gauname sekamų davinų. Šių metų penkių praėjusių mėnesių laikotarty New Yorko prohibicija nusinė 454 gyvybes. Tai reiškia, kad šių metų pirmais penkiais mėnesiais prohibicijos aukų skaičius padidėjo dešimčia nuošimčių už tą patį laikotarpį praėitų metų. Perna šiuo budu New Yorko žuvo 411 asmuo. Bendrai imant, per penkis praėjusius mėnesius prohibicijos aukų skaičius paugejo 8½ asmenimis kas mėnesis. Jei šitokiomis skaitmenimis aukų skaičius augt ir visą metą, tai žuvusių už „sausinimo idėją“ žmonių skaičius per visą metą padidės 102 asmenimis, arba šiais metais nuo prohibicijos žus 1,565, arba 256 ypatomis daugiau, negu 1927 metais.

Vadinasi, kas met prohibicijos aukos didėja. Šitos skaitmenys apima vien New Yorko miestą. Paėmus gi visas Suvienytasias Valstijas, „sausinimo idėjos žuvusių kankinių“ skaičius galės siekt kelių dešimtų tukstančių.

ISBUVO AUGSTYBĖSE VIRŠ 174 VALANDŲ.

Nepersenai du lankunai James Kelly ir Reginald Robbins savo eroplane „Question Mark“ buvo padarę didžiausią ore išbuvo rekordą. Jie be susto

le žinkeliais, o dienomis eroplanais. Kelionė ims tik 48 valandas ir kainuos, rodos, apie 391 dolerį į vieną pusę. Leidižiant pirmą šios linijos traukinį iš Pennsilvanijos stoties, buvo tam atatinamos apeigos, kur pasakytą kalbą ir prisiminta dar tuos laikus, kuomet šią ilgą kelionę reikėdavo atlikt arkliais. Budamas Los Angeles pulk. Lindbergas paspaudė elektros sagutę ir davė ženklą Pennsilvanija stoty traukiniui pradēt kelionę.

DIDELĒS AUDROS CENTRALINĖJ EUROPOJ.

Praėtį savaitę Centralinėj Europoj nusiauė didelės audros. Associated Press agentūra paduoda žinių, kad Austrijoje audra nusinėš 10 gyvybių, sugriovė daug namų ir ledai išmūšė javus. Delei didelių audrų priežasčias Jugoslavijos 10 žmonių nuskendo. Čekosllovakijoje didelis vėjas apvertė važiuojantį traukinį. Vokietijos pietinėje daly audra padariusi daug nuostolių ir vieną žmogų užmušė.

SUSIKULĒ DU GARLAIVIAI.

Cape Anna įlankoje, 63 mylios nuo Bostono, susikulė du garlaiviai. Nors ant vandens buvo didelės miglos ir garlaiviai buvo gana toli krašto, bet dėka jureivių gabumui keleiviai ir laivų įgulos — 267 žmonių — išgelbėta. Begelbstint keleivius nuo laivų dvi ypatos sužeista. Visi kiti išgelbėta sekmingai.

PIKNIKE SUZEISTA 103 ŽMONĒS.

Detroit, Mich., liepos 7. — Šiandien čia įvykusiame žaismui Mack Baseball Park darže piknike kilo gaisras. Kadangi buvo žaismų progama, tai daugelis pikniko dalyvių žiurėjosi sulipę ant taip vadinamo „stando“. Bežaidžiant „standas“ užsidedė. Kilo didelė panika, kurioje 103 žmonės sunkiau ar lengviau sužeista. Daugeliui žmonių, besigelbstint gaisro ir kamsaties prisiėjo šokt per 30 pėdų augščio sieną bei list per vielinę tvorą. Keturius ypatos veikt mirtinai sužeista. Gaisro priežasčias nežinoma.

PRADEJO VEIKT ORO-GELEŽKELIO LENIJA.

Liepos 7 d. oficialiai atidaryta naujai įsteigta taip vadinama Transcontinental oro-geležkelio linija, kuria keleiviai bus gabenami geležinkeliu ir eroplanais iš New Yorko į Los Angeles. Naktimis keleivius gabens ge-

ležiūkeliais, o dienomis eroplanais. Kelionė ims tik 48 valandas ir kainuos, rodos, apie 391 dolerį į vieną pusę. Leidižiant pirmą šios linijos traukinį iš Pennsilvanijos stoties, buvo tam atatinamos apeigos, kur pasakytą kalbą ir prisiminta dar tuos laikus, kuomet šią ilgą kelionę reikėdavo atlikt arkliais. Budamas Los Angeles pulk. Lindbergas paspaudė elektros sagutę ir davė ženklą Pennsilvanija stoty traukiniui pradēt kelionę.

MICHIGANO EŽERE PRIGĖRĒ 10 ASMENŲ.

Iš Grand Haven, Mich., pranešama, kad liepos 4 dieną Michigano ežere besimaučiant taip vadinama „apatinė „sriovė“ pagavo burį žmonių ir 10 jų prigėrė. Zūstantčius matė didelę žmonių minia ir dėjo pastangas juos išgelbēt, bet nepavyko.

SVEDIJOS ANGLIAKASIAI METĒ KOMINTERNĄ.

Liepos pradžioje Stokholme dėjo Švedijos Angliakasių Unijos suvažiavimas. Be kito ko čia padaryta sveikas tos šalies darbininkams-angliakasias žygis, nutariant atsimest iš maxvinio komenterno, arba komunistų internacionalo. Šitai pat siegta todėl, kad praėtais metais „beteikiant Švedijos angliakasias pinigėne pagelbą“ iš Maskvos suteikta ir nepakenčiama diktatura, kuria pradėta nepakenčiamai šios srities darbininkams maskviškai diktuoti. Netekę savarankiškumo švedai-angliakasiai pradėjo neapkeist, kritikuot savo viršininkus ir galop privertė juos iš internacionalo pasitraukt.

PAKORĒ 23 BANDITUS.

Liepos 3 d. Meksikos banditų gauja puolė miestą Atotonilco, Jalisco valstijoje. Federalės kariuomenės burys puolikus atmušė ir sugautus banditus skaudžiai nubaudė: pagavę kalnuose 23 banditus kareiviai prie telegrafo stulpų pakorė.

IS MEXIKOS MIESTO TAIP GI PRANEŠAMA, KAD NESENAI SUIMTA SUKILĒLIŲ KATALIKŲ VADĀ KUN. ARISTEO PETROZA LIEPOS 3 D. TEISMAS PASMERKĒ MIRTIES BAUSMEI IR TUOJAU BAUSMĒ IŠPILDYTA — KUNIGAS SAUSAUDYTAS.

UGNIAKALNIS SUNAIKINO SALĄ.

Naujų Hebridų salyne, Pietų Ramiajame vandenyne, prie Australijos, neseniai išsiveržė ugniakalnis, kuris sunaikino visus namus ir veik visas misijų stotis. Gyventojų ant šios salos buvo apie 400, bet kadangi jie apie ugniakalnio išsiveržimą buvo perspėti kiek anksčiau, tai laimingai išsigelbėjo. Jie visi išgubenti ir artimą Malekulos salą.

ISZUDYTA VISA ITALŲ ŠEIMA.

Detroit, Mich., liepos 4. — Benjamin Evangelista, italų šeima, susidedanti iš šešių asmenų, rasta išžudyta. Šeimos galva buvo 43 metų amžiaus, o jauniausias šeimos asmuo metų ir pusės. Ši baisi žmogžudystė, matomai, papildyta kirviu, nes šeiminiko galva buvo visai nukirsta, o kitų šeimos narių galvas sutriuškintos. Šeimos galva Benjamin buvęs tarpe italų žinomas kaip „užavėtojas“ ir visokias ligas gydęs „uždėjimais“. Piktadariai nesurasti.

NUKOVĒ 14 BANDITŲ.

Meksikoje dar niekad turbut nebuvo ramu. Ten jei ne revoliucionieriai, tai kitoki „sukilėliai“

KAIP PILIEČIAMS, TAIP IR VALSTYBĖI NESMAGUMŲ DARO. PRAEJUS PASTARAJAI REVOLIUCIJAI, „SUKILĒLIŲ“ DAR IR DABAR BESIRANDA. PO TO JAU KELEIAS ATVĖJAI FEDERALS VALDŽIOS KARIUOMENI TEKO SUSIDURT SU „SUKILĒLIAIS“ IR NE MAŽA JŲ Į ANA PASAULĮ NUVARTY. PASTARUOJU LAIKU PRANEŠAMA, KAD TEPERAZ MIESTELIO APYLINKĖJE KARIUOMENI TEKO KAUTIES SU DIDOKA „SUKILĒLIŲ“ BANDA IR 14 NUŠAUT. TOKIŲ „SUKILĒLIŲ“ YRA IR KITOSE APYLINKĖSE. SU JAIS FEDERALĒ KARIUOMENĒ DAR VIS TE BETURI BĒDOS.

RUSIJOS SULAIKYTA KELETAS AMERIKOS KOMUNISTŲ.

Nepersenai į Maskvą pašaukta keletas Amerikos pirmiausių komunistų pasiaiškiniui delei esamų Amerikos Komunistų Partijos kivrėčių. Dabar į „New York Times“ pranešama, kad dalis tų komunistų sulaikyta Maskvoje ir ten jie bus laikoma tol, kol Amerikos Komunistų Partijos einamos rietenos bus nutildytos. „Internuctais“ komunistais Maskvoje randasi šie Amerikos komunistų Partijos lyderiai: Ben Gitlow, buvęs į Suv. Valstijų vice-prezidentus kandidatas, B. D. Wolfe ir J. Pepper. Jay Lovestone, iki šiol buvęs Amerikos Komunistų Partijos vyriausia galva sugėbė iš Maskvos ištrukt ir parvykt Amerikon. Tačiau jį čia patiko ta nelaimė, kad jis tapo visiškai iš Kom. Partijos pašalintas-išmestas.

UKININKŲ PADĒTIS SUNKI.

Dauguma ukininkų padavė žemės ukio rumams prašymus, kad atidėtų skolų mokėjimą ilgesniam laikui, nes turimų skolų šiais metais jie nepajėgsi sumokēt.

IZMOKĒJIMŲ KESDĒSTŲ KELEIAMS METAMS.

Zemės ukio rumai praše Žemės Banką ir žemės ukio ministeriją, kad tų skolų išmokėjimą ukininkams išdėstytų keliems metams.

DAUGUMA UKININKŲ PADAVĒ ŽEMĒS UKIO RUMAMS PRAŠYMAS, KAD ATIDĒTŲ SKOLŲ MOKĒJIMĄ ILGESNIAM LAIKUI, NES TURIMŲ SKOLŲ ŠIAIS METAIS JIE NEPAJĒGSI SUMOKĒT.

ZIAIS METAIS PADIDĖJO ARKLIŲ EKSPORTAS.

Per šių metų pirmuosius penkis mėnesius Lietuva pardavė užsieniui arklių viso už 10,000,000 litų. Daugiausia arklių nupirko Rusija.

BAIGĒ LIETUVIŲ GIMNAZIJAS SVETUR.

Šių mokslo metų pabaigoje baigė Vilniuje Vytauto Didžiojo lietuvių gimnaziją 21 abituriantas, o Rygoje lietuvių gimnaziją baigė 11 abiturientų.

NEŽINO, KAIP PADĒKOTI, TODEL SUSELPE „NUKENTEJUSI“ KLEBONĒLĒ.

Biržų apskr., Vabalinko valsčiaus gyventojai sudėjo nuo galvos po 10 centų ir užpirko mišias, kad pasimelti už visus tuos, kurie aukėjo jiems, kaip nukentėjusiems nuo nederliaus, aukas. Iš viso valsčiaus gyventojų, kad ir po 10 centų, tačiau buvo surinkta keli šimtai litų. Sako žmonės, kad už tokią sumą kunigėlis labai dievobaimingai pasimeldė.

MIRĒ ŽYMUS TABAKO PRA-MONINKAS M. N. ASIMAKIS.

Turėjęs Kaune ir Rygoje didėlius tabako fabriku M. N. Asimakis šiomis dienomis pasimirė. Kaune del savininko mirties fabrikas tris dienas buvo sustojęs.

SAVANORIŲ SUSIRINKIMAS ALYTŲJU.

Š. m. birželio mėnesio 16 dieną įvyko Alytuje, Šaulių salėj, savanorių sąjungos Alytaus skyriaus narių susirinkimas. Be kitų dienotvarkės klausimų buvo valdybos rinkimas, į kurią išrinkti: pirmininku sav. kapitonas A. Petruskevičius, sekretorium sav. J. Ardzijauskas, izdininku sav. J. Milinavičius, vice-pirm. vyr. leit. Mar-

IS LIETUVOS

(„Tėvynės“ Korespondentas)

cinkus ir narys sav. Giedraitis. Po suvažiavimo visi savanoriai nuėjo į kapytnes ir uždėjo vainiką ant kapo žuvusio pirmojo Lietuvos karininko A. Juozapavičiaus.

NESAMONINGAS PASIELGIMAS.

Birželio mėn. 19 dieną ant Neries tilto susikivirė ten dirbā darbininkai. Vienas iš jų — Adomavičius kierto kastuvu į galvą darbininkui Urbanavičiui. Urbanavičius buvo nugabentas į ligoninę, o Adomavičius — į kalėjimą.

MIRĒ KAUNO APYGARDOS TEISMO NARYS ADVOKATAS BURECKAS.

Birželio mėn. 10 dieną buvo palaidotas miręs Kauno apygardos teismo narys advokatas Bureckas.

DEL NEATSARGUMO GALI NETEKTI RANKOS.

Š. m. birželio mėn. 19 dieną Kauno mieste, Dinero lentpiuvė, tos lentpiuvės darbininkas M. Masiulis, per neatsargumą įkišo ranką į puiklā. Ranka buvo smarkiai sužeista. Manoma, teks ranką nupiauti.

IS LIETUVOS LAIKRAŠČIU.

DAUGIAU ŽVEJŲ DAR NEISGELBĖJO.

Apie ištikusią Palangos pakrantėnė nelaimę papildomai sužinota, kad žvejai buvo išėję juron iš trijų vietų, butent, iš Palangos, Šventosios ir Karlininkų prieplaukų. Iš viso buvo išplaukė apie 20 valčių. Dauguma jų buvo burinė ir tik katurios turėjo motorus. Beveik visų 11 paskendusiu žvejų laivonai jau bangų išmesti į krantę. Visi jie, išskyrus vieną, kuris turėjo 50 metų, buvo dar jauni vyrai nuo 23—35 metų amžiaus, vedė ir turėję šeimas. Nelaimingų aukų laivonai visi pamėlynavė, sutinę ir murguotai žaizdomis. Likusių šeimų padėtis be galo varginga. Tokios didelės nelaimės mūsų pakrantėnė jau senai nebuvo.

APVOGĒ GELEZINKELIO STOTIES IZDĀ.

Iš Rokiškio stoties bilietų izdo, nežinomi piktadariai pavogė 503 lt.

SLA. Ekskursijai Išvykus

Cunard Linijos didlaiviu „Aquintania“ liepos 7 dienos naktė (11.01 val.) Lietuvos išvyko pirmoji mūsų organizacijos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ekskursija. Nors ši pirmoji ekskursija rengta prie gana sunkokų aplinkybių — gana vėloku laiku, kuomet daugelis lietuvių ekskursijų Lietuvos išvyko dar pavasary ir dar keletas jų rengiama, vienok mūsų ekskursija reikiā rokuot gana pavykusia, nes vis gi susidarė virš 90-ties gana rinktinų lietuvių, kurių didžiumą sudarā SLA. nariai.

Pagal priduoto iš Cunard Linijos ofiso srašo liepos 7 dieną su mūsų ekskursija Lietuvos išvyko šie piliečiai ir pilietės:

Antraja klesa: Stasys Gegužis, SLA. Prezidentas ir ekskursijos vadas, ponija A. Gegužienė, Pijus Bukšnaitis, Cunard Linijos oficialis palydovas, Agnieška Vosylienė, Salomė Čerienė ir Juozas Matonis.

Trečiaja klesa: Pranas Pilynis, Marė Dugan, Ruth Dugan, Leonardas Tvarijonas, Stasys Volskas, Ieva Malinauskas, Ona Malinauskas, Marė Urban, Elena A. Urban, Andrius Marma, Andrius Vo-

ST. GEGUŽIS, SLA. Prezidentas, Ekskursijos Vadas.

siulis, Juozas Sruoga, J. Sruogienė, Vladas Navickas, Anupras Delis, J. Borkis, T. Borkienė, Jonas Pribušauskas, Vinc. Kairys, Julė Vecas, Elena Vaitekunas, Antanas Vaitekunas, Vladas Girkus, Stasė Norbuta, Petras Degutis, Jonas Degutis, Jonas Katilius, V. Katilius, Elena Martin, Aleksas B. Muras, J. Birbilas, J. Penkunas, Mr. Karalinas, J. Vilkus, J. Vilkenė, Mr. Ratušinskas, Ratušinskienė, J. Kolalis, A. Dainauskas, A. Dainauskienė, A. Petravičienė, J. Lankutis, B. Lankutienė, Anežė Lankutis, Domicelė Lankutis, Kaz. Ačas, D. Doksas, K. Karpis, D. Masalskis, J. Simanavičius, K. Vidikas, M. Savitskienė, B. Šukis, B. Šukienė, B. Šukutis, C. Šukiutė, V. Janutis, Jonas Kluzentis, Ona Kluzentienė, E. Rakauskas, A. Juodis, B. Juodienė, Vitas Juodis, Elena Juodis, L. Aizden, Mr. Kurtinaitis, Kurtinaitienė ir jų du kukliai, Adolfas Kubilius, Ig. Straigis, I. Straigienė, A. Mikolionis, A. Mikolionienė ir jų du kukliai, Mr. Didžbalis, Didžbalienė ir jų du kukliai, Z. Videlis, X. Videlis, A. Miničevičienė ir jos kukdikis, Petras Zaleckas, Joseph Matonis.

P. BUKŠNAITIS, Oficialis Cunard Linijos Eks. Palydovas, Centrai gelbėjo tartina didelės ačiu. Ypatinai didelės ačiu priklauso Baltučio agenturai iš Chicago ir „Vienybės“ agenturai iš Brooklyno. Šios dvi agentūros mūsų ekskursijai suteikė po didžiausią keleivių skaičių.

Ekskursijai palydēt ir laimingos kelionės ekskursantams palinkēt prie laivo susirinko didoka lietuvių palydovų minia. Čia daugiausia matėsi SLA. darbuotojų iš Brooklyno, New Yorko ir apylinkės. Ekskursijai palydēt buvo atvykę net Lietuvos atstovas gerb. B. Balutis. Buvo taip gi SLA. vice-prezidentas V. Kamarauskas, iš Edwardsville, Pa., Gegužių šeima, iš Mahanoy City, Pa., SLA. Sekretorė plė P. Jurgelutė, „Tėvynės“ redaktorai ir veik visas SLA. Centras.

Visi ekskursantai buvo gerame upe. Kiek-tiek smagumą gadino labai karštas oras, nes tą dieną ir vakarą New Yorke buvo nepaprastai karšta.

Susirinkusieji palydovai ekskursantams linkėjo laimingos kelionės tėvynėn ir atgal.

SLA. Centras mūsų ekskursantams dar kartą linki visų laimių plačiam vandenyne ir tėvynę pasiekus bei atgal į naująją tėvynę grįžtant.

Išplaukus iš New Yorko mūsų ekskursijai liepos 7 dienos naktį, Francijos uostą Cherbourg pasiekė liepos 13 d. Tą pačią dieną ekskursija bus Anglijos uoste Southamptono ir pagaliau Londone. Pabuvojus porą dienų Londone ekskursija vyks į Klaipėdą. Apžiūrėjęs žymesnes vietas Klaipėdoje ir Palangoje ekskursija vyks į Kauną. Kaune ir jo apylinkėse bus keletą dienų. Vėliau bus paleista laisvoms atostogoms porai savaičių. Po to ekskursija rengsis kelionėn atgal į Ameriką ir pakeliui aplankys Berlyną, Paryžių ir kt. žymesnes vietas. Iš Francijos uosto Cherbourg rugpūčio 10 dieną ekskursija sės Aquintania laivan ir jau vyks atgal Amerikon.

Kiek teko išsikalbēt su ekskursantais, tai ne visi jie atgal grįžė. Yra keletas ekskursantų, kurie pasirįžė Lietuvoje pavygent apie šešetą mėnesių. Keletas ekskursantų rengsi ir visiškai Lietuvoje pasilikt.

T Ė V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taISO sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

Redakcijos Straipsniai

„TĖVYNĖS“ SKAITYTŲJŲ DOMEL.

Su šiuo „Tėvynės“ num. Sveikatos Skyriuje pradame spausdinti labai svarbų Dr. A. J. Karaliaus rašinį apie mediciną. Šiame ilgokam rašiny Dr. Karalius suglaustoje formoje suprantamai išaiškina medicinos reikšmę žmonių gyvenime. Sistematiškai supažindina skaitytoją su visomis medicinos mokslo šakomis, kurios sudaro bendrą centrą žmogaus sveikatai palaikyti: ligas naikinti, jų pavojingumą sveikatai mažinti, susigūsius žmones išgydyti ir visuomenę nuo ligų apsaugoti. Pagaliau, seka paaiškinimas apie įvairias ligas.

Drįstame tikrinti, kad šio fokio rašinio apie mediciną ir įvairias ligas iki šiol neturėjo progos nei vienas Amerikos lietuvių laikraštis paskelbti. Taip aiškiai, trumpai ir net paprasčiausiam žmogui suprantamai parašyto rašinio apie mediciną ir ligas mums neteko niekur pastebėti. Ir reikia pasakyti, kad Dr. Karalius moka labai įdomiai rašyti, gražiai išsireikšti ir jo rašiniai kiekvieną skaitytoją sudomina.

Mūsų širdingiausių troškimų yra, kad kiekvienas „Tėvynės“ skaitytojas šitą Dr. Karaliaus rašinį perskaitytų. Medicina yra žmonių draugas ir gelbėtojas nuo baisių žmogaus sveikatos priešų — ligų. Medicina taip pat pamokina žmones kaip apsaugoti įvairių ligų, kad išvengus bereikalingų skausmų ir medžiaginių nuostolių; mokina kaip saugoti savo brangiausią turtą — sveikatą nuo visiško sunaikinimo. Todel skaitant šitą Dr. Karaliaus rašinį apie mediciną neužtenka jį perskaityti kaip paprastą žinią arba paprastą straipsnį. Reikia studijuojantį skaityti, svarbesnes vietas po kelis kartus perskaityti ir giliai savo sąmonėje įsidėti, kad reikalingas būtų naujingais patarimais pasinaudoti.

Nėra abejonės, kad Dr. Karalius daug darbo padėjo šitą rašinį rašydamas, daug laiko pašventė visuomenės supažindinimui su medicina. Todel tenka palinkėti, kad visi „Tėvynės“ skaitytojai tinkamai pasinaudos šiomis gerb. Daktaro pastangomis ir bus jam dėkingi už tokį naudingą rašinį.

PAKRIKĖS KOMUNISTŲ RIKSMAS.

Iškilus viešumon slapta komunistų suokalbį Susivienijimo užkariavimui, tikra panika ištiko komunistų abazę. Pirmiausiai jie soko kolionėmis, pludimu ir įvairiais šmeižtais ant atskiru

asmenų, partijų ir SLA. viršininkų ir veikėjų užrekti tą iškeltą jų konspiraciją, manydami tuo budu nukreipti SLA. narių domę nuo savo žygio. Bet matyt ir patys komunistų vadai susiprato, kad tokiu budu nieko neatsieksi, kad faktas pasilikis faktui, jog komunistų partija siekia užkariauti nepartinę apdraudos, pašalpos ir labdarybės organizaciją — Susivienijimą. Riksmu ir pludymais nepanākinsi pačių pripažinto dokumento, kad čia net ne SLA. narių vardu, bet lietuvių tautos idealams svetimoms partijos vardu siekiama užkarti tos partijos diktaturą SLA. nariams. Todel šitai suprasdami komunistų vadai jau pradeda truputį šalčiau ir rimčiau teisinti savo konspiraciją linkui Susivienijimo.

Bet sunku ir net negalima atsaukti to, ką užsideges pykčio valandoje komunistų vadų protas paskelbė viešai. Užsidegimo valandoje Brooklyn komunistų organas savo 145 num. aiškiai ir drąsiai net pabrėždamas pareiškia, kad „Susivienijimas anksčiau ar vėliau bus komunistų rankose todel, kad jis susideda milžiniškoji didžiumoj iš darbininkų.“ Tačiau to paties komunistų organo 154 num. jau bandoma šito pareiškimo užsiginti ir mušdamiesi į krutinę komunistų vadai šaukia, kad komunistai nenorį Susivienijimą užvaldyti. Esą komunistų tikslu buvo ir bus: „padarymas jo (Susivienijimo). „Tėv. Red.) darbininkų savišelpas, apdraudos ir kultūros organizacija todel, kad 90 nuošimčių Susivienijimo narių yra darbininkai.“

Kokis absurdas! Komunistų vadai rengiasi Susivienijimą padaryti tokiu, kokiu Susivienijimas yra, nuo pat pradžių savo iškurimo. Juk kiekvienas SLA. narys žino, kad Susivienijimas yra ir bus pašalpos, apdraudos, labdarybės ir kultūros organizacija. Vadinasi, sumišo komunistų vadams visi galai ir net patys nesijaučia kokias kvailybės pasakoja. Jau vien šitas komunistų vadų nesusiųraibymas ir tokių absurdų skelbimas aiškiai parodo, kokia panika komunistų abazę ištiko iškilus aikštėn jų slapta konspiratyvų suokalbį prieš SLA. Juokdariai, daugiau nieko! Jie rengiasi Susivienijimą padaryti tokiu, kokiu jis jau 44 metai yra, išskiriant pašelpą ligoje, kuri įvesta Susivienijime 1912 metais. Gerai lietuviškas priežodis sako: „Ką Dievas nori nubaus. ti, tai tam pirmiausiai protą atima.“

Taip pat lygus absurdas, kuomet komunistai prisiskaito sau 90 nuošimčių Susivienijimo narių darbininkų. Susivienijime nėra nei vieno kapitalisto, kuris be jokio darbo gyventų. Visi Susivienijimo nariai yra darbininkai, nes jie visi dirba savo pragyvenimui. Tačiau praeitį parodė ir neabejojame artima ateitis parodys, kiek Susivienijimo nariai pritaria komunistų partijos „darbininkiskumui“. Milžiniška didžiuma Susivienijimo narių yra lietuviais darbininkais ir jie niekuomet nepritarė ir ne-

pritaras komunistų rusiškam „darbininkiskumui“. Todel bereikalingai komunistų vadai save vilioja SLA. nariais darbininkais.

Toliaus komunistų vadai sako, kad tas jų partijos centro konspiratyvis aplink raštis nėra jokia slapytbe, tai yra senai komunistų partijos žinomas nusistatymas linkui Susivienijimo. Tačiau tame pačiame konspiratyviam laiške Susivienijimas pažymėta tik raide S. ir įsakoma šitą viską užlaikyti didžiausioje slapytbeje ir pagaliau pagrūtojama „sudi-ciplinavimu“ tokių komunistų, kurie šitos slapytbes neišlaikys.

Jie sakosi, kad tame komunistų centro konspiratyviam aplinkraštyje nieko blogo nesakoma, tik patariama savo pasekėjams rimtai ir faktais pasireiminti kritikuoti SLA. viršininkus ir rašyti naujus narius į Susivienijimą. Visi žino komunistų kritikas ir kokiais „faktais“ jie remiasi kritikuodami SLA. viršininkus. Už rimtą ir pamatuotą kritiką niekas SLA. narių nepiečia. Bet tikrinimas, kad naujus narius į Susivienijimą rašyti raginama, nevag Susivienijimo labui, tai daugiau nei veidmainingas pareiškinimas. Juk tame aplinkraštyje komunistai įsako tik komunistams rašytis prie Susivienijimo ir rašyti tik komunistų simpatikus ir tik iš tokių naujas kuopas organizuoti. Aišku, kad komunistų partijos centrui Susivienijimas rupietik, kiek jis gali Susivienijimas savo pritarėjų turėti, kad galėtų užsibrėžti tikslu SLA., jie bando išsigelbėti S. L. A. narių domės nukreipimu į SLA. finansines apyskaitas. Ir jie tenai „baisius“ dalykus suranda. Esą SLA. Generalis Organizatorius p. Žukas netoli po šimtą dolerių į savaitę pamąs. Esą kuris SLA. narys, sunkų dirbtuvės darbą dirbdamas, gauna apie šimtą dolerių į savaitę?

Bet gi ir SLA. Generalis Organizatorius tiek negauna. I šitą beveik šimtinę į savaitę, kuri taip išgąsdino komunistų „publicistus“, įeina Organizatoriaus alga ir visos kelionės išlaidos. Kiekvienas rimtas žmogus, kuris supranta ką reiškia kelionės išlaidos, pasakys, kad su alga ir visomis kelionės išlaidomis ne pilnai šimtas dolerių į savaitę yra labai konservatyviškos išlaidos. Žinoma, šito komunistų vadai negali ir negalės suprasti, nes jie nenori to suprasti. Jie nemato, kuomet savo apaštalsam po kelis šimtus dolerių už dvejų trijų savaičių maršrutus visuomenės sudėty pinigų išmoka. Jie apsimetę durneliais net ir Generalio Organizatoriaus išlaidas mėgina į jo algą priskaityti. Visi žino, kad komunistiniai triksniai tik veidmainingais triksniais gyvena.

PARLAMENTARIZMO TVARĖKOS PAVYZDIS.

Angliai gali buti visam pasauliui parlamentarizmo tvarkos ir valstybingumo pavyzdžiu. Jie visai nenusigando, kad Anglijos socialistai laimėjo parlamento rinkimus ir be jokio pasipriešinimo, net be jokio įtempto upo ramiausiai užleido socialistams vietą valdžioje.

Taip pat pirmas Anglijos parlamento posėdis parodė pasauliui, kad ir Anglijos socialistai yra rimtai valstybingumė nusistatę žmonės. Parlamentas be jokio pasipriešinimo išrinko pirmininku konservatorių partijos atstovą kapitoną Fitzroy.

vo milijoninį turtą, kurį sudėjo susielpimui nelaimės valandai ištikus. Nieko negelbės komunistų vadų pučiamas burbulas ir del SLA. finansinių apyskaitų, kad tuo budu nukreipus SLA. narių domę nuo savo konspiratyvio suokalbio prieš S. L. A. organizaciją. Šitas komunistų vadų žygis tik paragins SLA. narius stovėti dar uoliau Susivienijimo sargyboje.

Ivairios Pastabos

KIPRAS PETRAUSKAS AT-VYKSTA AMERIKON.

„Naujienos“ praneša sekama įdomia žinia: „Amerikos lietuviams, bent didesne kolonijose, visgi teks pamatyti ir užgirsti žymiausį Lietuvos dainininką Kiprą Petrauską. Tankiai paeidavo gaudų, kad jis buv atvažiuosias į Ameriką koncertuoti, bet nežiurint karščiausių amerikiečių troškimų užgirsti tą Lietuvos žvaigždę, tie gandai niekad nepasitvirtindavo. Tačiau dabar gauta yra žinia nuo paties dainininko, kuris šiuo laiku randasi Francijoje, kad jis tikrai atvažiuoja Amerikon ir bus Chicagoje gal jau šio mėnesio pabaigoje.“

Į Chicago Kipras Petrauskas atvažiuoja kviečiamas adv. A. Olio.“

Tai maloni Amerikos lietuviams žinia ir tenka tik palinkėti, kad šitas pranešimas išsipildytų.

NAUJA AUDRA ŠAUKŠTE VANDENS.

Lietuviškas priežodis sako: „Skestantis ir už šiaudų griebiasi“. Taip dabar bando daryti ir komunistų „publicistai“. Iškilus aikštėn jų suokalbį prieš SLA., jie bando išsigelbėti S. L. A. narių domės nukreipimu į SLA. finansines apyskaitas. Ir jie tenai „baisius“ dalykus suranda. Esą SLA. Generalis Organizatorius p. Žukas netoli po šimtą dolerių į savaitę pamąs. Esą kuris SLA. narys, sunkų dirbtuvės darbą dirbdamas, gauna apie šimtą dolerių į savaitę?

Bet gi ir SLA. Generalis Organizatorius tiek negauna. I šitą beveik šimtinę į savaitę, kuri taip išgąsdino komunistų „publicistus“, įeina Organizatoriaus alga ir visos kelionės išlaidos. Kiekvienas rimtas žmogus, kuris supranta ką reiškia kelionės išlaidos, pasakys, kad su alga ir visomis kelionės išlaidomis ne pilnai šimtas dolerių į savaitę yra labai konservatyviškos išlaidos. Žinoma, šito komunistų vadai negali ir negalės suprasti, nes jie nenori to suprasti. Jie nemato, kuomet savo apaštalsam po kelis šimtus dolerių už dvejų trijų savaičių maršrutus visuomenės sudėty pinigų išmoka. Jie apsimetę durneliais net ir Generalio Organizatoriaus išlaidas mėgina į jo algą priskaityti. Visi žino, kad komunistiniai triksniai tik veidmainingais triksniais gyvena.

PARLAMENTARIZMO TVARĖKOS PAVYZDIS.

Angliai gali buti visam pasauliui parlamentarizmo tvarkos ir valstybingumo pavyzdžiu. Jie visai nenusigando, kad Anglijos socialistai laimėjo parlamento rinkimus ir be jokio pasipriešinimo, net be jokio įtempto upo ramiausiai užleido socialistams vietą valdžioje.

Taip pat pirmas Anglijos parlamento posėdis parodė pasauliui, kad ir Anglijos socialistai yra rimtai valstybingumė nusistatę žmonės. Parlamentas be jokio pasipriešinimo išrinko pirmininku konservatorių partijos atstovą kapitoną Fitzroy.

Sį skyrių veda DR. A. J. KARALIUS, 3147 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

MEDICINA SUPRANTAMAI ISAIŠKINTA.

Rašo Dr. A. J. Karalius.

Įvadėlis. Nors mūsų laikraščiuose daug rašoma sveikatos klausimais, nors jau daug parašyta apie mediciną, bet dar didelė spraga pasiliko: dar niekas ne nebandė supažindinti skaitytojus su medicinos mokslu, tiksliau pasakius su tais mokslais, kurie sudaro mediciną. Kitaip sakant, visi mūsų raštai sveikatos klausimais buvo ir palieka tik atskirų faktų dažnai net gremzdiskas išdėstymas. Už tai skaitytojai iš jų beveik nieko neišmoka. Anot vieno rašytojo, mes paprastai vežimą pastatome arklio prieky.

Nors paprastas pilietis sirgti ir nenori, bet liga jam tik tiek terupi kiek jį mągi jam nesmagumu pridaro, kiek jį mągi jam kainuoja. Jisai arba nepaiso apsisaugot, arba nežino kaip. O del to ligos žmoniją dar ir tebekankina. Be visuomenės kooperavimo ligas sumažinti negalima. Tai jau senai pasakytą. Štai del ko reikėtų visiems arčiau su medicinos mokslu susipažinti. Apsaugojimas draugija nuo apkrečiamaų ligų higieniška užlaikomoms dirbtuvėms, aprūpinimas gyventojų tinkamu vandeniu ir maistu, sveikatos žvilgsniui sveiki namai, sveikatos žvilgsniui tinkamos mokyklos ir kt. visuomet buvo ir paliks, taip sakant, pačios draugijos reikalais. Daktarai tegali tiktai patarimų duoti, o vykdinimas priklauso patiems piliečiams. Susipažinęs su medicinos mokslu asmuo mokės ligų išvengt; mokės išvengt įvairių prietarų „gydymų“, įvairių prietarų. Juo žmonės geriaus supras mediciną, juo daktarų darbas bus lengvesnis ir sekmingesnis. Galų gale tinkamas supratimas faktų pašalins bereikalingą baime ir sielvertas.

Jau sakiau, kad medicina nėra vienas mokslas, bet keli. Aplamai imant, galima sakyti ir šiaip: medicinos uždaviniai — rupintis žmogaus kūno gerove, mažint skausmus, naikint ligas ir taisyti įvairius trukumus. Medicina, sako Dr. Palfrey, tai milžiniškas medis, turįs daugybę šaknų-šaknelių, kurios jį palaiko, ugdina ir vysto į daugybę įvairių įvairiausių šakų-šakelių, į audėtiną žalumyną. Medicinos šakys, tai gam-

tos mokslai, kurie ją pagimdė, užaugino ir ištobulino; šakos ir žalumynai arba lapai tai nauji išradimai, patobulinimai.

Kiekvienas gyvas daiktas, juaosiškias žmogus, gema, serga ir miršta. Mes prapatę matyt gimimą ir mirtį; bet liga mums kaž kaip nena-turališkai išrodo. Mirtis neišvengia, bet didesnė dalis ligų išvengia. Visi žinome, kad mūsų šioje žemėje gyvenimas trumpas, ribotas: reikės visiems mirt. Vis gi reikėtų susipažint su mūsų šioje žemėje gyvenimu: kodėl mes augame, senstame ir mirštame, ir tt. Reikėtų suprast naturališką gyvenimą: žmogus gema, auga, vysta ir miršta, nors ir nesirgtų. Už tai pirmiausia reikia susipažint su biologija, kuri tyrinėja normalio gyvenimo faktus; paskui anatomija ir fiziologija. Anatomija supažindina mus su mūsų kūno architektura, o fiziologija su jo mechanizmu. Dažnai žmogus suseraga. Patologija mums aiškina surigimų priežastis ir ligų savumus. O kadangi bakterijos lošia svarbią rolę mūsų kūno funkcijų pakrikdytyme, tai reikia susipažint su bakteriologija (mokslas, kuris užima bakterijų tyrinėjimu) ir su parazitologija (įvairių parazitų aprašymas).

Paskui mums reikia susipažint su įvairiais kūno pakrikimais, su ligomis — kas nevisada lengva. Čionais medicina turi savo diagnostines metodes, kurios mums susirgimų savumus pažint leidžia, kuriomis galime nusakyti kokia liga žmogus serga. Terapeutika vadiname įvairius gydymo budus (vaistai, fizinės priemonės, chirurgija ir tt.). Galų gale saugomoji medicina užsima naikinimu ligų, saugoja draugiją nuo išvengtųjų ligų ir susirgimų bei apsinuodinimų.

Tai tokia, trumpai suglaudus, medicinos dirva. Plati, kaip matote, bet begalo reikšminga ir asmeniui ir draugijai.

Mediciną tinkamai suprast gali tiktai tie, kurie ją nuodugnai studijuoja. Čionais mes bandysime susipažint su medicina, sistematiškai susipažindami su tais mokslais, kurie, kaip sakiau, mediciną sudaro. Bandysiu kiek galėdamas suprantamiaus visus faktus išdėstyti. (Daugiau bus)

Jis pirmiau parlamente pirmininkaudamas pasirodė gabus ir bealiskas tvarkos vedėjas ir šitais jo privalumais ir dabartinis parlamentas įvertino. Nei vienas socialistas prieš gabų ir bealiską tvarkos vedėją konservatorių nebalsavo. Kuomet valstybės tvarkyme partijos pasielkia šitoki rimo supratimo laipsnio, tai tokia valstybė užtikrinta, kad parlamentarinė tvarka joje yra amžina.

NAUJAS „SANDAROS“ REDAKTORIUS.

ALT. Sandaros centro sekretorius p. M. Biekša praneša „Sandaroje“, kad šio tautinio laikraščio redaktorium pakvies-tas p. Mikas Vaidyla, kuris perėmė „Sandaros“ redagavimą su jos 26 num. Naujasis „Sandaros“ redaktorius yra rimtas, šviesus žmogus ir turi publicisto gabumus, todel reikia tikėtis, kad jis pataikys rimta linija vesti Sandaros organą, prisilaikydamas Sandaros principų ir seniaus nustatytos to laikraščio linijos visais gyvenimo klausimais.

Mums ypatingai smagu pažymėti šios „Sandaros“ redakcijos permainės dar ir delto, kad p. Vaidyla yra pasižymėjęs ir nuoširdus SLA. veikėjas ir daug dirbantis SLA. 36 kuopoje su jaunoilais. Jis visuomet buvo ir yra nuoširdus SLA. reikalų gynejas.

Linkime gerb. SLA. veikėjui, p. M. Vaidylai, gero pasisekimo jo naujam atsakingam darbe.

DAK VIENAS KOMUNISTŲ MELAS.

Chicago komunistų organas pacitavęs iš „Tėvynės“ redakcinio straipsnio porą sakinių apie Amerikos lietuvių bendroves, kuriuose sudėty žmonių pinigai beveik be jokios naudos žluvo, prisega nuo savės sekama kelvostę:

„Bet kodėl p. Vitaitis nepasako savo „Tėvynės“ skaitytojams, kad jis pats padėjo tiems apgavikams apgaudinėti Amerikos lietuvius, vilioti iš jų pinigus, agituodamas už tas bendroves? Juk mes sakėme iš pat pradžių, kad šitos bendroves yra apgavikų rankose, kad žmonių pinigai žus. Tuo tarpu Vidzūnas. Kad ir pastarasis „Tarpininko“ num. 9 už liepos mėnesį pasižymi rimtu ir įvairiu turiniu. Taigpi gausiai iliustruotas. Tarpe kitų iliustracijų ir paveikslų telpa ir S. L. A. viršininkų paveikslai: Prezidento S. Gegužio, Sekretorės p-lės P. Jurgelutės ir Išdinko K. Gugio.

rimtas ir įdomiai vedamas žurnalas, kurio yviausiu redaktorium buvo ir toliaus pasielkia pasižymėjęs literatas p. R. Židzūnas. Kad ir pastarasis „Tarpininko“ num. 9 už liepos mėnesį pasižymi rimtu ir įvairiu turiniu. Taigpi gausiai iliustruotas. Tarpe kitų iliustracijų ir paveikslų telpa ir S. L. A. viršininkų paveikslai: Prezidento S. Gegužio, Sekretorės p-lės P. Jurgelutės ir Išdinko K. Gugio.

Kurie Amerikos lietuviai myli rimtą literaturą ir rimtus straipsnius įvairiais gyvenimo klausimais, tiems patartina su šiuo rimtu mėnesiniu žurnalu susipažinti. Adresas yra sekamas: „Tarpininkas“, 332 W. Broadway, So. Boston, Mass. Vieno num. kaina tik 10c.

NIEKINA PARLAMENTARIZMĄ.

Lietuvos tautininkų partijos ir kartu valdžios organas „Lietuvos Aidas“ gana aštriais išsitarimais niekina parlamentarizmą. Pavyzdžiui, Lietuvos valdžios organas net tokį pareiškimą padaro: „Lietuvos valstybei po 1926 m. gruodžio 17 d. įstojus į naujas vėzes, atsisiakius nuo išgvėrusios parlamentarizmo valdžios, tenka iki šiam laikui budėti, kad kas nors nepamėginų ją vėl įtraukti į tą tvarką, iš kurios perversmas ją išgelbėjo.“

Vadinasi, Lietuvos valdonai labai bijo „išgvėrusios“ parlamentarizmo tvarkos Lietuvoje ir šis valdančios partijos ir kartu valdžios organo pareiškinimas, aiškiai pasako, kad valdonai visomis išgalėmis kovoja prieš atsteigimą parlamentarines svarbų tvarkos Lietuvoje. Ar ilgai jiems seksis „budėti“ prieš atsteigimą parlamentarizmo tvarkos atsteigimą Lietuvoje, tai ateis parodys. Tuo tarpu tenka tik šis palyginimas padaryti: parlamentarizmo valdžia pasilaikydavo Lietuvos pliečių valia, o „budėtojai“ prieš atsteigimą „išgvėrusios“ parlamentarizmo valdžios“ pasilaiko teroro ir priespaudos priemėmis.

J A U N I M O K E L I A I

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirb, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

PANELĖ VALENTINA
PALTANAVICAITĖ.

SLA. 57 kuopos iš Worcester, Mass., veikia ir buvusio „Amerikos Lietuvių“ leidėjo p. M. Paltanaviciaus dukrelė. P-lė Valentina yra talentinga pianistė ir jau nekartą savo talentu papuošus lietuvių rengimus. Perito birželio mėn. pabaigoje p-lė Paltanaviciaitė baigė New England Conservatory of Music Bostone su muzikos mokytojos laipsniu. Šitas mokslo kursas išėiti ima keturis metus, tačiau p-lė Valentina šią augštąją muzikos mokyklą baigė į tris metus, kas parodo jos didelį gabumą muzikoje.

Linkime p-lė Paltanaviciaitė geriausio pasisekimo gyvenime, kad ji galėtų sau šviesią ateitį susikurti su pagalba pasiekto muzikos mokslo. Taip ji linkėtina, kad ji ir ateity dalyvautų lietuvių visuomeniniuose veikimuose, o ypatingai SLA. organizacijos darbuose ir visuomet turėtų pabūti lietuvių scenos meno srity. Mums begalo malonu atžymėti SLA. organe šitas pasivymėjimas muzikoje jaunos, gabios SLA. narės ir talentingos pianistės.

Susipratęs Jaunuolis

Tulame mūsų kuopos susirinkime neseniai nutiko ypatingas nuotikis. Laikė susirinkimo atėjo nepažįstamas jaunuolis. Kadangi į susirinkimą pašalinami, nepažįstamiems žmonėms įeiti draudžiama, jaunuolio užklausa: ko jis nori? Jaunuolis atsakė, kad jis yra susipratęs Amerikos lietuvių jaunuolis ir jis nori prie mūsų kuopos prisirašyti.

Žinoma, šitokiam jaunuoliui patarta kas reikalinga ir šandien jis jau yra mūsų didžiulės šeimos nariu.

Išties, tai susipratęs jaunuolis. Jis be kieno nors patarimo, be jokios agitacijos, be kalbinimo atėjo ir įsirašė į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Aš tik, kad šitas jaunas vyrukas bus geras mūsų organizacijos darbuotojas. Jis sakosi, kad jau senai norėjęs prie lietuvių organizacijos priklausyti, bet iki šiol nežinojęs, kurion organizacijon rašyties. Pagaliau bet gi nusprendė, kad SLA. tai geriausia lietuvių organizacija. Klaidos šitas jaunuolis nepadarė. Jis dabar yra nariu didžiausios ir idealingiausios lietuvių pasaulio organizacijos nariu.

Šitai pat turėtų pasiekti kiekvienas Amerikos lietuvių jaunuolis. Šituo pavyzdžiu sekant, jaunimas įrodytų, kad jis nori pas lietuvius ką nors veikti.

Taip gi šitas nuotikis gerokai įrodo dar ir tai, kad yra daug jaunuolių, kurie mūsų organizacijos nariais pirmame pakalbiniame taptų. Dėja tik, kad nėra kam tą jaunuolių paraginti. Šita pareiga, man rodos, kaip tik atatinka mūsų organizatoriams ir jaunuoliams, kurie yra SLA. nariais. Jie turėtų kožną jaunuolį šiokiu ar kitoki būdu pasiekti ir jam apie SLA. paaiškinti, jį įsirašyti pakalbinti.

Susipratusių jaunuolių šandien Amerikoje jau netruksta. Juos reikia tik pasiekti ir pakalbinti, kad dėtuši į didžiulės ir galingiausios lietuvių organizacijos — Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

Jaunuolis K. J.

Berniukai ir Mergaitės

Nors esu dar visai jaunas ir jaunuolių veikime ne kaž kuo galiu prisidėti, bet aš labai tėjūni mūsų jaunimo veikimą. Betėmydamas, aš esu nužūrėjęs vieną mūsų gyvenime pasireiškimą, būtent: visame Amerikos lietuvių veikime pirmoje vietoje kur kas labiau išsikiša mergaitės, negu berniukai. Imkime kokio nors veikalą vaidinimą, pasižiūrėkime

bi chorą, nueikime į parengimą, kur visa eilė deklamatorių — vis rasime didžiulę mergaičių.

Kame toks skirtumas tarpe mergaičių ir berniukų — aš nesuprantu. Nejaugi mūsų lietuvių yra geresnėmis patriotėmis už berniukus? Nejaugi mergaitės labiau linkusios prie veikimo už savo broliukus? Jei būtų taip, tai negera, tai berniukų apsilėidimas. Nejaugi berniukai negali taip veikti kaip kad mergaitės veikia? Nejaugi mergaičių tarpe randasi gabesnių už berniukus? Aš tam netikičiaiu. Man rodos, kad berniukai visuomet už mergaites gubėsi. Bėda su berniukais tik ta, kad jiems stokuoja drąsos. To delei ir nukencia mūsų, visų berniukų, luomas.

Todel aš ir sakýčiau, berniukai nepasiduokim mergaitėms! Berniukai, nežeminkim savo, kaip vyriškių, kilmes. Ir mes, kaip ir mergaitės, eikime ir veikime Amerikos lietuvių viešiuose darbuose. Jei tai nedarysim, tai visai trumpoje ateity mes turėsimė pakęst neapsakomai didelę gėdą delei savo apsilėidimo.

Petrukas Mažasis,
SLA. Narys.

Nuoširdi Padėka Susivienijimui

Šiuo noriu išreikti nuoširdžios padėkos SLA. organizacijai ir jos Pildomajai Tarybai už suteiktą man didelę pagalbą augstąjį muzikos mokslą baigti. Šita savo padėkos žodį noriu paskelbti „Jaunimo Keliause“, kad ir kiti SLA. nariai jaunuoliai matytų, kaip yra svarbu ir naudinga prigulėti prie Susivienijimo kiekvienam Amerikos lietuviui jaunuoliui, nes Susivienijimas savo narius šelpia netik nelaimėi ištikus, bet pagelbsti ir sunkioje valandoje augštesnio mokslo siekiant. Ypatingai pastarąją pagalbą gali įvertinti tik tie, kuriems arti galo kelio mokslo siekiant nepergalimos sunkenybės kelią pastoja ir nutraukimu mokslo grumoja.

Man Susivienijimas didelę pagalbą suteikė, kuomet buvau pasirizęs visomis išgalėmis pabaigti keturių metų kursus į tris metus Naujosios Anglijos Muzikos Konservatorijoje ir štai netikėtai ištinka mano gyvenimą katastrofa ir palikau be pinigų, be išgalių toliau mokslą tęsti. Beliko tik truputis išrašus pusės metų mokslą baigt ir nutruko išgalės tos laimingos pabaigos siekti. Ir jei ne Susivienijimas, tai nežinau kaip but buvė... Bet atsikreipus man į savo brangią organizaciją gaunu paskolą reikalingoj sumoj ir be jokių sutrukdyimų pabaigiau minimą konservatoriją su muzikos mokytojos diplomu.

Pasistengsiu Susivienijimui atsilyginti už tą brangią man pagalbą ir visuomet dirbsiu Susivienijimo labui kiek tik mano jėgos ir kitos išgalės man leis. Tuo tarpu dar kartą dėkoju Susivienijimui ir jo Pildomajai Tarybai už suteiktą man galimybę baigt augstąjį muzikos mokslą.

Valentina Paltanaviciaitė.

Knygų Skaitymas

„Kas skaito-rašo — duonos neprašo.“ Tai senas ir labai reikšmingas lietuvių priežodis. Tai reiškia, kad jei moki skaityti, mokėsi ir duoną užsidirbt.

Amerikos jaunimas prie skaitymo yra labai linkęs. Nepasilieka nuo jo ir Amerikos lietuvių jaunuoliai. Vienok man čia norisi prisiminti, nevisai vykęs reiškinys, tai yra, kad jaunimas ne visuomet nusimano, ką skaityti, kurie raštai jį auklėja, kurie gadinia. Ypač tai labai svarbu mažamečiui jaunimui. Nors sakoma, kad visos knygos geros, bet aš turiu pasakyti, kad yra knygy, kurios jaunuoliams netinka ir jie jų neprivalėtų skaityti.

Tinkamų knygų parinkimas, tai jau šventa tėvo ar motinos pareiga. Jie privalo žinot, ką jo sunas ar dukte skaito, ko tie raštai jį jaunuoliui auklėja ir ar jie jį vaikams tinka, ar ne. Bet dėja, ne visi mūsų tėvai tai gali padaryt. Yra tokių tėvų, kurie ir patys nemoka skaityt, tai apie raštų parinkimą jau nėra nė kalbos. Šitokiame atsitikime, žinomas dalykas, tėvams jau prisiėina kreipties

prie tokių žmonių, kurie apie knygy gerumą ar blogumą nusimano. Tokius patarimus visuomet gali suteikt kad ir viešųjų mokyklų mokytojos. Reikia tik tėvams į jas atsikreipt.

Prie šios progos aš norėčiau primint Amerikos jaunuoliams, kad jie galėtų pratinties daugiau skaityt lietuviškų knygų. Lietuviškos knygos dar didžiūmoje yra geros, ypač tos, kurios jaunimui teikiamos. Lietuvių literatūroje yra gražių senovinių pasakų, poemų, eilių, apysakų. Lietuvos istoriją gi tai jau kiekvienas jaunuolis privalo perskaityt ir pastudiuot. Koks jau jis būtų jaunuolis, jei savo tautos istorijos nežinotų!

Lietuviškas knygas mūsų jaunimas galėtų visai lengvai įsigyt. Man žinoma, kad daugelio didmiesčių knygynuose yra įvairių lietuviškų knygų. Jos pasiskaitymui teikiama dykai. Jei taip yra, tai ir mažesnių miestelių knygynuose būtų galima liet. knygų įsigyt. Reikia tik kelioms ypatoms atsiųpreipt į knygyno administraciją ir ji jusų užgaidą pilnai patenkins.

Skaitant lietuviškas knygas mūsų jaunimui būtų didelė nauda.

Skaitykim vertingas knygas. Taip darydami išaugsime vertingais žmonėmis.

Gerų Knygų Skaitytojas.

TEVELIO DVARAS.

(Liaudies Daina)

Vai kieno dvaras
Taip gražus žalias,
Žalias vyšnių sodelis?
Mano tėvelio
Tai gražus dvaras,
Žalias vyšnių sodelis.
Tenai vaikščiojo
Jaunas, bernelis,
Vaikščiodamas dainavo.

DARBININKĖ SUSUO.

(Liaudies Daina)

Visą rytą dirbau,
Laiko neturėjau:
Savo mielos motinėles
Darbelių žiūrėjau,
Savo seno tėvūželio
Patalėlių klojau,
Savo jauno broliūželio
Seklytėlė šlaviau —
Rutų šluota prispausdama,
Kad mažiau dulkėtų,
Žaliom mėtom kaišydama,
Kad labai kvėpėtų.

LIETUVOS LAIKRAŠČIAI APIE Mūsų SPORTININKUS.

Lietuvos laikraščiai bando sekt Amerikos lietuvių sportininkų eigą. Jie dažnai deda net gana ilgokus aprašymus, kaip mūsų boksininkai ir kt. sportmenai pasizymi. Tas iš Liet. laikraštų pusės labai geras pasireiškimas. Bet čia noriu pastebėti keletą tokių aprašymų, kurie mums gana juokingais atrodo.

Vos atvykus Vinčiai į Ameriką vienas Lietuvos laikraštis rašė: „Vinča pribuvęs Amerikon tuojau nuvyko į Miami Beach pasižiūrėt Sarkio-Striblingo kumštynių. Čia Vinča sutiko Sarkis, Dempsis ir kt. garsūs kumštinninkai. Dempsis Vinčiai paplojo per petį ir pasakė: „Tu busi geras kumštinninkas.“ Sarkis paėmė Vinčą savo globon.“

Labai netikslius aprašymus. Kiek man žinoma, Vinča laike Sarkio-Striblingo kumštynių buvo Brooklyne pas Dr. Valuką ir kumštynių eigos tik per radio tesiklausė. Su Sarkiu Vinča dar niekad nėra susitikęs, o apie globojimą jau nėra nė kalbos.

Kitas laikraštis rašo apie Sarkio-Striblingo kumštynes. „Amerikiečiai labai susidomėję sportu, ypač kumštynėmis; į Sarkio-Striblingo kumštynes buvo susitę net 3,000 žiūrėtojų ir jie sumokėjo 400,000 dolerių.“

Vadinasi, pagal šio laikraščio samprotavimą amerikiečiai taip kumštynes pamėgę, kad bendrai imant, kožnas žiūrėtojas mokėjęs net virš 133 dolerių už įžangos tikietą. Tikrenybėje bet gi buvo sekama: kumštynių pasižiūrēt buvo suėję arti 40,000 žmonių ir jie sumokėjo virš 400,000 dolerių. Todel bendrai imant, kožnas žiūrėtojas mokėjo ne apie 133 dolerius, bet apie 10 dolerių.

Dar vienas laikraštis rašo: „Išvykęs į Ameriką garsusis mūsų boksininkas Juozas Vinča pirmu kartu rungėsi ten su bokso čempionu Samu Silverbergu ir numušė jį nokautu per 1 min. 15 sekundy.“

Kad Vinča Silverbergą numušė nokautu, mes žinome, bet kad Silverbergas but buvęs koku nors čempionu, tai mums dar neteko girdēt. Jei jis but buvęs čempionas, tai ir Vinča juk dabar būtų čempionas.

Tulame Liet. laikraštų teko pastebėti mūsų čempione-plaukikę p-lė Osipavičiūtę krikštiant visai litu vardu, butent Sipavičiūtę, kuomet pastaru vardu lietuvaitė yra dainininkė, kuri dabar jau Lietuvoje buvoja.

Nesuprantu, kam taip persudinamai rašoma ir kodėl nesilaikoma teisingų faktų. Juk tokie persudinimai bet pavardžių kraipymai nieko daugiau neteikia kaip tik žinantiesiems tikrenybė duoda progos linksmai nusiųpypt ir kai kam pasipiktinti.

Sportas.

Lietuvių Draugijos Prieš Didįjį Karą

I.

Dar keliolika metų prieš didįjį karą lietuvių tarpe judėjimas, tautiškas susipratimas augo, didėjo. Lietuviai troško, del to dirbo ir dauguma net labai nukentėjo, bet visi laukė laisvės, visi laukė, pilnį vilties, anksčiau ar vėliau išvysti laisvą ir nepriklausomą savo tėvynę Lietuvą. Kai kurie to ir sulaukė.

Aš čia noriu paduoti šiek tiek statistinių davinų apie kai kurias prieskarines lietuvių draugijas, iš kurių davinų bus matyti, kaip lietuviai dirbo, kaip žadino ir kitus lietuvius dirbti tautinį darbą, kaip jie tuomet skambino tik svajojamą Lietuvos nepriklausomybės varpą.

II.

LIETUVIŲ DRAUGIJOS VILNIUJE.

Apie 1910 metus Vilniuje buvo apie dešimtų įvairių lietuvių draugijų. Viena iš didžiausių ir svarbiausių lietuvių draugijų buvo „Lietuvių mokslo draugija.“

1. Lietuvių Mokslo Draugija. — 1910 met. mokslo draugijos valdyba buvo sudaryta iš šių asmenų: pirmininko — Dr. J. Basanavičiaus, pirmininko draugų — K. Vilimavičiaus ir kun. J. Tumo, sekretoriaus — J. Vileišio (dabartinio Kauno miesto burmistro), knygyniko — A. Smetonos (dabartinio Lietuvos prezidento).

Be to, prie valdybos buvo trys nariai pavaduotojai: D-ras J. Šlapelis, mokyk. K. Kairiūškis, mokyk. J. Žemaitis.

Revizijos komisiją sudarė šie asmenys: inž. J. Skripkus, inž. K. Sakenis (dabartinis šviet. ministeris), komercijos moks. kandidatas D. Šidlauskas.

Draugija dar pradžioje įsikurimo jau turėjo nemažą knygyną, daugiausiai iš aukotų knygų.

Žmonės mokslo draugijai paukojo ne po mažai knygų. Tai matyti iš šios lentelės.

1910 metais mokslo draugijos knygynui paukojo:

Asmens	Knygų	Tomų
Kun. Narkevičius	557	887
J. Basanavičius	190	216
Prof. E. Volteris	129	157
J. Jablonskis	99	141
M. Kukta	80	87
J. Daniliauskas	57	75

Be to, tais pačiais metais knygynas gavo iš Kauneckio ir jo giminių Simano Dankanto biblioteką.

1910 metais mokslo draugijos išde buvo 2,218 rub. 74 kap. Tai buvo tam tikro fondo vadovėliams leisti pinigai. Juos beveik išimtinai sudarė lietuvių amerikiečių aukos. 1911 met. draugijos išde jau buvo 11,420 rub. ir 8 kap. Vadinasi per vienus metus draugijos padėtis finansiniu atžvilgiu kelis kartus pagerėjo.

2. Lietuvių Dailės Draugija. — Lietuvių dailės draugija buvo įsteigta 1907 m. rugsėjo mėn. 2 d.

1910 met. valdybą sudarė: A. Žmuidzinavičius, Sofija Gimbuitaitė, Marė Putvinskaitė — Žmuidzinavičiūnė, Mykolas K. Čiurlionis ir Petras Rimša.

Draugija buvo surengusi lietuvių dailės parodas Vilniuje ir Rygoje. Vilniuje paroda 1910 met. kovo mėn. 2 d. prasidėjo ir tęsėsi per visą mėnesį. Ją aplankė 1,146 žmonės, neskaitant draugijos narių ir mokinių ekskursijų.

Parodoje buvo išstatyta 105 tikrosios dailės kurniniai ir 204 šiaip žmonių išdirbiniai.

Draugija turėjo 503 rub. 62 kap. pajamų ir 709 rub. 94 kap. išlaidų. Tokiu būdu paroda Vilniuje davė draugijai apie 206 rub. ir 22 kap. nuostolio. Tokia pat paroda surengta Rygoje davė draugijai gryno pelno 38 rub. ir 27 kap. Rygoje dailės parodą aplankė 2,127 asmenų, daugiausiai lietuviai ir latviai.

Lietuvių dailės draugijos turtas siekė tuo laiku 1,761 rub. 23 kap. vertės.

3. Lietuvių Draugija „Ruta“. — 1911 met. draugijos valdybą sudarė: J. Grigaitis, Č. Liandsbergis, M. Šlezevičius, A. Ruociūvis, V. Biržiška, V. Liandsbergienė, A. Bruožis, A. Domaševičius, D. Malinauskas, J. Marcinkevičius, J. Liandsbergis, J. Špokas, J. Rinkunas ir J. Kairiūkštis.

Revizijos komisiją sudarė: Z. Žemaitis, D. Šidlauskas, A. Vileišis, A. Smetona ir A. Janulaitis.

1910 met. draugija „Ruta“ surengė 89 vakarus. Šokių vakarų — 37, maskaradų — 2, koncertų — 13, vaidinimų — 17 ir išnuomauta buvo — 20.

Paskaitų per tuos metus buvo surengta dvi: J. Tumo, apie lietuvių kalbą ir adv. Vrublevskio apie alkoholi.

1910 met. „Ruta“ turėjo pajamų 3,522 rub. ir 77 kap., o išlaidų 3,483 rub. ir 2 kap. Tokiu būdu 1910 met. draugija turėjo gryno pelno 34 rub. 75 kap.

4. Vilniaus Lietuvių Susisėlpimo Draugija. — Draugija įsteigta 1904 met. 1912 met. narių turėjo 60 asmenų. Pirmininku buvo A. Vileišis, o kasininku kun. Kukta.

5. Lietuvių Tarnaičių Prieglauda. — Įsteigta

1906 met. 1911 met. sausio mėn. 1 dieną draugija turėjo 501 narį. Draugija buvo Pranciškonų namuose.

6. Lietuvių Draugija „Žiburėlis“. — Draugija įsteigta 1906 met. 1910 met. turėjo 106 narius ir 14 kandidatų.

Valdybą sudarė: F. Bortkevičiūnė, J. Višinskiėnė, Žmuidzinavičiūnė ir M. Romeris.

Revizijos komisiją sudarė: D-ras J. Basanavičius ir adv. A. Janulaitis.

7. Sąjunga Lietuvių Kalbos Teisėms Gražinti. — Sąjungos pirmininkas buvo gener. Augustas Paškevičius. Plačiau apie šią draugiją, greitomis, žinių nepavyko surasti.

8. „A. Smetona, J. Tumas ir B-vė“. — Įsikurė 1907 m. Tikslas leisti lietuviškus laikraščius ir knygas. 1910 met. leido „Lietuvos Žinias“, „Lietuvos Uklinkiną“ ir koperacijos laikraštį „Bendrįja“. Nemažai išleido ir lietuviškų knygelių.

9. „F. Bortkevičiūnė, K. Grinius ir B-vė.“ — Susitvėrė 1907 met. tikslu leisti lietuviškus laikraščius ir knygas. 1910 met. leido „Lietuvos Žinias“, „Lietuvos Uklinkiną“ ir koperacijos laikraštį „Bendrįja“. Nemažai išleido ir lietuviškų knygelių.

10. „V. Mironas, A. Petrusis, J. Novickas ir B-vė.“ — Įsikurė 1911 met. Leido laikraštį pritaikintą rytų lietuviams šviesti. Jų leidžiamą „Aušrą“ redagavo kun. Kraujelis.

11. „Vilijos“ Bendrovė. — Tos bendrovės tikslas buvo padėti plėtotis Lietuvoje ukio kulturai. Draugija buvo nupirkusi iš Petro Vileišio Vilniuje įrengtą fabriką už 71,642 rub. ir 18 kap.

III.

LIETUVIŲ DRAUGIJOS KAUNE.

Tuo pačiu laiku ir Kaune buvo bemaž tiek pat lietuvių draugijų. Bet tos draugijos buvo jau antraeilės reikšmės lietuvių tuometiniame gyvavime. Kaune daugiausiai buvo įsteigtos ir kunigų palaikomos davatikškos krypties draugijos.

1. „Saulės“ Draugija. — „Saulės“ draugija tuo metu buvo bene viena iš naudingiausių Kaune lietuvių draugijų. Turėjo kelias dešimtis pradžios mokyklų visoje Kauno gub. Kaune draugija išlaidė kursius liaudies mokytojams ruošti, seminariją ir bugalterijos kursus. Draugijos pirmininku buvo kun. K. Olšauskas.

2. „Blaivybės“ Draugija. — Turėjo viso apie 133 skyrius, kur narių čkaičius visuose buvo arti 30,000 asmenų. Nariais buvo daugiausiai moterys. Visa draugija turėjo apie 180 kunigų savo narius.

3. Švento Kazimiero Draugija. — 1911 metais liepos mėn. draugija turėjo 407 narius, kurių pajai davė draugijai 20,600 rublių. 1912 metais draugijos turtas siekė virš 48,000 rublių. Draugijos valdybą sudarė kunigai.

4. Švento Juozupo Draugija. — Jai vadovavo kunigai. Nors valdybose budavo ir šiaip žmonių, bet kunigai visuomet turėjo daugumą.

1911 met. draugija turėjo valdžios leistą skaityklą su 500 įvairaus turinio knygy.

5. Lietuvių Katalikių Moterų Draugija. — Draugija 1912 met. turėjo namų ruošos mokyklą, viešą valgyklą ir duonos bei saldinių kepyklą.

6. Šventos Zitos Tarnaičių Draugija. — 1911 metais draugijos pirmininku buvo kunigas Jarašunas. Tais pačiais metais draugija turėjo savo chorą. Narių 1911 met. buvo 586 asmenys.

7. Lietuvių Draugija „Daina“. — 1911 met. valdybą sudarė: Leonas, Alekna, Poderis, Olšauskas, Domijonaitis ir D-ras Stonkus. 1910 met. draugija turėjo 66 narius. Per tuos metus draugija surengė 14 vakarų ir vieną didelę geogužinę su M. Biržiškos paskaita apie lietuvių literatūros istoriją.

8. Žemaičių Vyskupijos Dvasiškijs Savitarpinės Pašėlos Draugija. — 1910 met. draugija turėjo 109 narius. Draugijos garbės pirmininku tais metais buvo žemaitijos vyskupas Cirtaušas.

9. „Motinėle“. — Tai draugija, kurios tikslas buvo šelpti katalikus moksleivius. Kasininku buvo kun. Saulys.

10. Vargonininkų Švento Grigaliaus Vardu Draugija. — Kas metai rengdavo Kaune mēnesinius vargonininkams lavinti kursus. Iš pradžių leido savo laikraštį „Vargonininkas“, bet laikraščio leidimas 1911 metais buvo sustabdytas.

11. Antrasai Kauno Savitarpio Pašėlos Bankas. — Bankas įsteigtas buvo 1911 met. Lietuviams buvo svarbu turėti savo bankelį. Iš to buvo lietuviams gera parama.

IV.

LIETUVIŲ DRAUGIJOS MARIAMPOLEJE.

1. „Žiburio“ Draugija. — 1911 met. visoje draugijoje buvo 4,150 narių, kurie tilpo 57 draugijos skyriuose. Visuose draugijos knygynuose buvo apie 22,354 knygos. Draugija turėjo 8 pradžios mokyklas, kuriose 1911 met. mokėsi arti 500 vaikų.

(Tęsa ant 7 pusl.)

S. L. A. REIKALAI

SLA. NARIŲ DOMEI.

Išvykus Lietuvon su SLA. Ekskursija kaip jos vadui S. L. A. Prezidentui p. S. Gegužiui, dabar iki gerb. Prezidentas sugrįžs iš Lietuvos, jo pareigas eis SLA. Vice Prezidentas p. V. Kamarauskas, 179 Slocum St., Edwardsville, Pa. Turintieji SLA. nariai reikalus su SLA. Prezidentu malones kreiptis į V. Kamarauską augščiau nurodytu adresu. Kuomet SLA. Prezidentas sugrįžs ir galės vėl eiti pareigas savo urėdo, SLA. nariai bus pranešta.

P. Jurgeliutė, SLA. Sekr.

VIESAS PAKLAUSIMAS SLA. PILDOMAJAI TARYBAI.

SLA. 21 kp. laikytame mėnesiniame susirinkime birželio 2 d., 1929 m., likosi vienbalsiai nutarta užklausti Pildomosios Tarybos viešai per organą „Tėvynę“ kasinink einačių gaudy S. L. A. išdo sutvarkymo reikalai. Gandai skelbia buk ne visas S. L. A. išdas yra perduotas Izdiniukui p. K. Gugui.

Mes SLA. 21 kp. nariai norime žinoti kaip mūsų organizacijos reikalai stovi ir jeigu tie gandai yra nepatvirtinti, tai kad Pildomoji Taryba juos užgindytų, arba paaiškintų per organą kaip ištikrųj yra su tuo reikalu.

K. Terzientė.

SLA. 21 Kp. Sekr.

PAAIŠKINIMAS. — Kadangi galimas daiktas, kad ir daugiau yra SLA. kuopų ir narių, kurie tais nepatvirtintais gaudais yra susidomėję, tai šiūnui išpildau SLA. 21 kp. reikalavimą ir viešai per organą „Tėvynę“ tuos reikalus paaiškinu.

Tie gandai yra be jokio pamato ir visas SLA. išdas ir Susivienijimo vardu pirkti bondai ir išduoti morgičiai yra SLA. Izdininko p. K. Gugio žinioje ir kontrolėje. Greičiausiai tie gandai yra leidžiami tuo tikslu, kad kėlus SLA. nariuose nerimą. S. L. A. išdas yra pilniausioje tvarkoje ir SLA. Izdininko žinioje ir kontrolėje.

Kas liečiai taipgi leidžiamų gaudy, kad buk SLA. Prezidentas p. S. Gegužis ejo SLA. Izdininko pareigas be jokios kaucijos užsistatymo, tai irgi nepatvirtinti piltais sumetimais leidžiami gandai. SLA. Prezidentas buvo užsistatęs tokią kauciją, kokią turėjo velionis SLA. Izdininkas Paukštis, kaip kad buvo Pildomosios Tarybos nutarta.

Pasitikiu, kad šis mano paaiškinimas bus užtektinas visų tu gaudy pašalinimui ir daugiau SLA. nariai nekreips jokios domės į leidžiamus pašalinėje spaudoje gaudus SLA. reikalais.

P. Jurgeliutė, SLA. Sekr.

S. L. A. REIKALU NUOTRUPOS

Rašo Pr. Bajoras.

Apsakų Konkursas.

Nesenai SLA. Apšvietos Komisija paskelbė „Tėvynės“ literatūros Skyrių apsakų konkursą. Šitai pagarsinta Amerikos lietuvių laikraščiūose, tai nuskambėjo ir Lietuvos laikraščiūose. Amerikos lietuvių komunistų ir klerų laikraščiai (nors jiems buvo siūsta ir prašyta pagarsinti) to nepadarė. Ačiu už atvirumą. Jūs ir rimčiausiu su visais darbams savo laikraščiūose vietos nerandate.

Minimas apsakų konkursas pasirodo gana reikšmingu. S. L. A. Apšvietos Komisija literatams duoda progos išbandyti savo literatines jėgas, užsidirbtį keletą dolerių, įsigyti garbės ir mūsų organą gražiais rašiniais papuošt. Konkursas, kiek tenka pastebėti, ypač sujaudino Lie-

tuvos literatus. Vienas kauniečiai rašytojas man rašo: „Jūsų apsakų konkursas tapo mūsų literatų pasikalbėjimų tema. Visi rengiamės konkurse dalyvauti, visi stengiamės laimėti pirma prizą. Netrukus gausit iš kauniečių literatų daug ir gražių apsakų konkursui“.

Lietuvos rašytojai mūsų apsakų konkursus jau gyvai susidomėjo. Redakcijoje jau randas geras apsakų pluoštas. Tačiau amerikiečiai literatai dar „tebemiega“. Vos vienas amerikietis rašytojas savo kurinį konkursui teprisiuntė.

Amerikiečiai rašytojai, kame toks apsnudimas?

Apsakų konkursas baigiasi liepos 30 dieną. Laiko dar yra. Galima dar gražių tėmų pasirinkti ir tinkamų konkursui apsakų pateikti. Amerikiečiai dalyvaukite apsakų konkurse! Amerikiečiai, nepasiduokite Lietuvos rašytojams! But gėda, kad jei ne viena konkurso dovana amerikiečiams neatitektų!

Kuopų Korespondentai.

Jau senai raginama kožna kuopa turėti savo oficialų korespondentą. Daug kuopų korespondentų turi ir jie savo pareigas tinkamai atlieka: kiekvieną kuopos veikimą organe užrekorduoja, kožnas tarimas gražiai aprašomas-nušviečiamas. Tos kuopos už tai pagirtinos. Jų korespondentams taip gi didelė garbė už neauštantią darbuotę priklauso.

Tačiau, rodos didžiama SLA. kuopų savo korespondentų dar ir po šiai dienai savo oficialių korespondentų nebeturi. Negeirai. Kožna kuopa privalo organe žinių teikėją turėti. Tik korespondentą turint kuopų veikimas bus tinkamai organe nušviečiamas. Tik tokiu būdu ir kuopos veikimo aprašymai bus teisingi ir narius nezinantį. Dabar apie kuopų darbuotę rašo bi kas. Tas bi kas bi kaip ir aprašo, nes už savo darbą jis mažą atsakomybę teima. Turintis gi oficialių korespondentų, jis to nepadaręs, nes jis turės už savo žygius tinkamai atsakyti. Todėl jis ir apie darbuotę atsargiai rašinės ir teigiamai mūsų organizacijos reikalus nušviečias.

Kuopos, kurios savo oficialių korespondentų dar neturite, kad ir sekantiame susirinkime juos išrinkite.

Rašyti norinčių žmnių yra daug. Tokiems tai ir uždėkit šias gražias ir atsakingas pareigas. Tokius tai žmones ir išrinkit savo kuopų korespondentais. Jie bus naudingi. Pamatysit.

Skaudus Likimas.

SLA. darbuotojas pittsburghietis, p. A. Vainorius, mums praneša: „Nesenai musy mieste mirė tulas lietuvis. Amerikoje velionis išgyveno apie 20 metų ir prie jokios pašalpinės organizacijos nepriklausė. Mirdamas (matomai jo pati jau buvo seniau mirus — P. B.) paliko 13 metų berniuką be jokio turto ir priežiūros. Dabar tuo kudiuku glojama svetimi žmonės, laimė SLA. nariai. Kaip bloga, kai žmogus neprikli prie jokios organizacijos! Jei velionis but prigulėjęs prie S. L. A. ant 1,000 dolerių, tai dabar but ko vaikutis užlaikyt.“

Turtingais ne visiems lemta but. Mirdami ir gi ne visi pinigų palieka. Bet gyvu budamas žmogus gali taip apsirūpinti, kad jam su šiuo pasauliu atsiskyrus jo šeima gali but tinkamai aprūpinta. Priklausyt bent prie vienos organizacijos, ypač SLA., kiekvienas gal išsi-tesėt.

Tokių atsitikimų, kaip su minimu piliečiu nutiko, reikia

saugotis. Reikia kožnam prie SLA. priklausyt. Ši musų didžiulė organizacija jau ne vienam našiaičiui ašaras nušluostė. Nušluostys ji ir tų tėvų našiaičiams, kurie tai tėvai be jokio atidėlioimo prie SLA. prisirašys. SLA. visiems savo nariams lygiai pagelbos ranką tiesia.

Tiesa, yra žmonių, kurie išsireiškia: „Aš nenoriu, kad kas nors už mano skurą pinigus pamintų.“ Bet tai nekulturingas išsireiškimas. Taip gali sakyti tik tas, kuris nebrangina savo šeimos, tas, kuris ir mirus nori but visuomenei apmduo.

Sekim kulturingu amerikiečių pavyzdžiu. Priklausykim prie fraternalių organizacijų. Kol gyvi esam aprupinkim savo šeimas taip, kad mums mirus jos mūs nekeiksnų už atsiuntimą į šį gyvenimą.

Kaip Su Tamstos Jaunuoliu?

Ar tamstos Jonelis ar Marytė jau priklauso prie SLA.? Dar ne. Kodėl taip? Kodėl tamsta savo jaunuoliams pavydi priklausyt prie šios didžiulės lietuvių organizacijos? Kodėl savo sunui ar dukterei rodoai tų kelių, kuriais pats esi saugioje SLA. šeimynoje?

Jonelis ar Marytė nenori prie lietuviškos organizacijos priklausyt, — pasakysi tamsta. Nesamone! Aš tam netikiu. Tokių atsitikimų nėra. O jei jusy sunas ar duktė prie SLA. nenori priklausyt, tai tamstos kaltė. Kas tamsta, anot to priezdžio, do tėvas, jei tavęs vaikai neklauso? Kas tamsta do šeimos galva, jei negalį padaryt taip, kaip tau geriau išrodo?

Aš Jonuko su Maryte nekaltau. Aš sakau: nuo tėvo viskas priklauso. Jei tamsta esi geras namų galva, visa šeima pagal tavo įsakus turi gyvent. Jei tamsta esi geras lietuvis — tokiu turi but ir tavo vaikai. Jei tamsta esi geras fraternalizmo idejos šalininkas — tokiu turi but ir tavo jaunuoliai. Jei tamsta priklausai prie SLA. — ne kitur ir tavo vaikai turi priklausyt.

Virš 20,000 sveikų ir susipratusių pilnamečių lietuvių prie SLA. priklauso. Tie tukstantai turi nemažiau tiek jaunuolių. Bet deja, tų jaunuolių dar tik mažutė dalelė yra SLA. nariais. O taip yra todėl, kad tamsta ir dar daug-daug musų narių nepasirūpino savo jaunuolius prie SLA. prirašyt.

Jusų kuopos susirinkimas bus pradžioje šio ar kito mėnesio. Eidamas į šį susirinkimą pasikalbėk su savo Jonuku ar Maryte. Pasakyk jiems, kad tamsta nori ir juos prie SLA. prirašyt. Papasakok jiems kokia saugi, kokia idealinga ir labdaringa ši organizacija yra. Pasakyk jiems, kad prie SLA. priklauso visi kilnūs jaunuoliai. Išaiškink jiems, kad po Susivienijimo vėliava tai geriausia Amerikos lietuvių jaunimo pastogė. Jusų Jonukas ar Marytė sutiks, idant ir juos šiton didelėn mūsų šeimynon įrašytum. Jie bus patenkinti. Jie priklausydami prie SLA. bus gerais darbuotojais, pagaliau — lietuviiais.

Nepamiršk, to kai eisi į sekančią savo kuopos susirinkimą.

Iki liepos 2 dienos „Tėvynės“ redakcijai atsiūsta šie konkur-

- 1. Niekšybės Pradžia,
- 2. Mano Jaunystė,
- 3. Lietuvaite,
- 4. Tėvynėje,
- 5. Knęgnešio Mirtis,
- 6. Leitenanto Kardelio Laikrodis,
- 7. Baisioji Diena,
- 8. Mano Viduramžis,
- 9. Du Broliai,
- 10. Už Tėvyškę,
- 11. Už Pavogtą Jaunystę,
- 12. Avinėlis,
- 13. Knęgnešio Likimas,
- 14. Vėlai Grįžo Žiedas.

SLA. APSKRICIU DARBUOTE

PITTSBURGH, PA.

Advokatas F. J. Bagočius Kalbės SLA. 3-čio Apskričio Piknike.

Liepos 2 d. iš Bostono į Pittsburghą atvyko advokatas F. J. Bagočius su visa savo šeima ir apsiostojo pas ponios Bagočienės tėvus, J. Kazlauskus, ant farmos. Gerbiami sveičiai besilėsdami mano Pittsburghe paviešėti apie keturias savaites.

SLA. 3-čio Apskričio valdyba sužinojus, kad gerbiamas advokatas Bagočius randasi Pittsburghe, kreipėsi prie gerb. sveičio su kvietimu, kad jis pakalbėtų SLA. 3-čio Apskričio piknike liepos 14 d., Sully's Grove. Gerb. advokatas Bagočius pakalbėt sutiko.

Tai reiskia, kad Pittsburgho lietuviiai ir vėl turės progos girdėti geriausia ir talentingiausia kalbetoja.

Liepos 14 dieną SLA. 3-čio Apskričio piknike tukstantai lietuvių dalyvuos netik iš Pittsburgho, bet ir iš apylinkių, nes bus ristinys — risis pittsburghietis Aleliunas su chigagiečiu Bančevičium. Kalbetojais bus advokatas Bagočius, SLA. Sekretorė panelė Jurgeliutė ir Generalis Organizatorius A. Žukas.

S. Bakanas.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTE

SPRINGFIELD, ILL.

SLA. 275 Kp. Piknikas.

Piknikas įvyko birželio 30 dieną, p. P. Bagdžiuo giraitėje. Žmonių ir mūs pikniką stebėtinai daug atsilankė. Privažiavo daugybė automobilių ir atrodė, kad čia visi šio miesto ir apylinkės lietuviiai suvažiavo. Taip gi šj sykį ir čia augusio jaunimo labai skaitlingai dalyvavo. Matėsi nemažai ir svetimtaučių. Žmėnės visi gražiai, kaip broliai, kaip draugai linksmintis, kalbėjosi ir tas darė gerą įspudį. Aiškėjo, kad ot ir mes, lietuviiai, vis gi žengiam pirmyn ir kultūrejame, nes jau ir mes pataikom surengt gražius parengimus ir juose mokam žmoniškai žaisti-linksminties arba ir draugiškai pasikalbėti apie kasdieninios savo gyvenimo reikalus — be ginčy, be barnių.

Zaislai piknike buvo šie. Pirmiausia pasirodė lietuviški šienpiuviai, ką jie gali. Po tam buvo kamščių ir bonkas stumimas. Magdutė Dainauskiutė išlaimė jo gavo už tai dovaną — gražią spilką. Moterų lenktyne bėgime išlaimėjo p. Dėdynienė ir gavo dovaną rankšluostį. Vinių kalime laimėjo p. Stravinskienė ir gavo dovaną užtiesalą ant kamodės. Marė Miliauskiene išlaimėjo setą stiklų ir ašotį. Veronika Zareckienė išlaimėjo lietuvišką surį. Jurgis Andriuskevičius išlaimėjo saldinauj dēžutę.

Buvo nemažai juokų, kaip Springfield'o lietuviiai drūciausi vyrjai virvę traukė. Susikibo dvi didžiausios šio miesto lietuvių spēkos iš vakarų ir šiaurės; vieni prie vieno galo virvės, kiti prie kito. Musų vyrjai gerai susitvarkę truketėjo virvę. Virvė subraškėjus tik pokšt ir nutruko. O mūs dručiuoliai vyrjai tik keberioškst ir užvertė kojas į abi puses. Virvę susitaisė ir vėl pradėjo bandyt spēkomis — traukt. Na ir vėl įvyko tas pats — virvė truko ir vėl keberioškst! Juokams nebuvo galo. Pikniko surengėjai musų dručiuoliams vyrams už tai užfundino po cigarą.

Ir taip linksmiai bežaidžiant ir besilinksminant kaip tik bematai graži dienele praileista. Pikniko surengime darbuosį Stasys Janaraukas ir V. Černauskas. Piknike patarnavo P. Pečiokas ir jo dukrelė Onutė, Veronika Štimbirienė, Vladas

SLA. Centro Organizatoriaus Darbuotės Maršrutas

Žemiau skelbiamas SLA. Centro Organizatoriaus darbuotės maršrutas parodo kuriomis dienomis kuriose kolonijose p. A. Žukas lankysis. Visų žemiau išvardintų kolonijų veikėjai yra prašomi pagelbėti kuo tik galima SLA. Centro Organizatoriaus darbuotei, taipgi privalo reikalauti jo pagelbos ir jo darbuotei išanksto dirvą prirengti. Kur galima prašomi veikėjai surengti viešas prakalbas Susivienijimo agitacijai, kur prakalby negalima surengti, ten sušaukti SLA. veikėjų ir visų darbščiujų narių pasitarimo susirinkimus. Butų labai naudinga, jei kiekvienos kolonijos veikėjai pasistengtų sušaukti jaunimo susirinkimus, kuriuose p. Žukas galėtų ankl kalba pakalbėti, jei būtų reikalo, o jei ne, tai lietuviškai su jaunimu pasikalbėjus, pasitarus butų galima jaunimo kuopos arba jaunimo skyriai prie gyvuojančių kuopų sutverti. Maršrutas yra sekamas:

Liepos 14 d., 304 kp., Buffalo, N. Y.

Liepos 16 d., 270 kp., Niagara Falls, N. Y.

Liepos 18 d., 276 kp., Oakfield, N. Y.

Liepos 20 d., 69 kp., Rochester, N. Y.

Liepos 22 d., 239 kp., Syracuse, N. Y.

Liepos 24 d., 179 kuopa, Utica, N. Y.

Liepos 25 d., 215 kp., Poolville, N. Y.

Liepos 26 d., 233 kp., Herkimer, N. Y.

Liepos 27 d., 272 kp., Amsterdam, N. Y.

Liepos '28 d., 205 kp., Schenectady, N. Y.

Liepos 30 d., 315 kp., Hudson, N. Y.

Rugpiučio 6 d., 216 kp., Erie, Pa.

Rugpi. 11 d., 198 ir 354 kps., Akron, Ohio.

Rugpi. 13 d., 186 kp., Alliance, Ohio.

Rugpi. 14 d., 307 kp., St. Clairsville, Ohio.

Rugpi. 16 d., 157 kp., Youngstown, Ohio.

Rugpi. 18 d., 65 kp., Powhatan Point, Ohio.

Rugpi. 20 d., 238 kp., Belle Valley, Ohio.

Rugpi. 21 d., 145 kp., Byesville, Ohio.

Rugpi. 23 d., 22 kp., Steubenville, Ohio.

Rugpi. 24 d., 49 kp., Midland, Pa.

Rugpi. 25 d., 247 kp., Aliquippa, Pa.

Rugpi. 26 d., 169 kp., Ambridge, Pa.

Rugpi. 27 d., 286 kp., McKees Rocks, Pa.

Rugpi. 28 d., 151 kp., Homestead, Pa.

Rugpi. 29 d., 172 kp., Duquesne, Pa.

Rugpi. 30 d., 152 kp., Braddock, Pa.

Rugpi. 31 d., 266 kp., Castle Shannon, Pa.

Rugsėjo 1 d., 128 ir 323 kps., Carnegie, Pa.

Rugs. 2 d., 265 kp., Cuddy arba Treveskyn, Pa.

Rugs. 3 d., 42 kp., Wilmerding, Pa.

Rugs. 4 d., 170 kp. Tarentum arba Russelton, Pa.

Rugs. 5 d., 277 kp., Leechburg, Pa.

Rugs. 6 d., 165 kp., Vandergrift, Pa.

Rugs. 7 ir 8 dd., 40, 86 ir 95 kps., Pittsburgh, Pa.

Rugs. 10 d., 192 kp., New Kensington, Pa.

Rugs. 11 d., 56 kp., Jeanette, Pa.

Rugs. 12 d., 99 kp., Herminie, Pa.

Rugs. 13 d., 271 kp., Elizabeth, Pa.

Rugs. 14 d., 197 kp., Monessen, Pa.

SLA. Centro Organizatorius bandys aplankyti kiekvieną kiek didesnę lietuvių koloniją ir su pagalba vietos veikėjų stengsis sutverti SLA. kuopą kiekvienoje lietuvių kolonijoje, kurioje Susivienijimo kuopos dar nėra. Todel tokių kolonijų veikėjai arba SLA. veikėjai, kurie žino tokias kolonijas kur butų galima sutverti SLA. kuopą malonės su siirašinėti su SLA. Centro Organizatoriumi. Skubiausiai susirašinėjimo budas, tai siunčiant laiškus sekamai: A. A. Žukas, P. O. General Delivery, parašant to miesto vardą, į kurį laiškas siunčiamas. Be to, reikia laiškas išsiųsti bent keliomis dienomis prieš organizatoriaus atsilankymą į tą miestą, į kurį laiškas siunčiamas.

NEW KENSINGTON, PA.

SLA. 192 Kp. Piknikas.

SLA. 192 kp. piknikas bus nedėlioje, liepos 28 dieną, toj pat vietoj, kur ir pirmutinis musų kuopos piknikas buvo. Bus muzikos, šokių, skanių gėrimų ir gardžių užkandžių.

Visus New Kensingtono ir apylinkės lietuvius pikniko rengimo komisija kviečia šiame šaumiame SLA. 192 kp. piknike dalyvaut. Visi turėsime smagaus laiko. Visi todėl musų piknike bukite.

SLA. 192 kuopos pusmetinis susirinkimas buvo birželio 23 dieną. Pirmininkas, p. Murauskas, ir susirinkimą neatsilankė, nes buvo užimtas savo nuolatinu darbu. Vice-pirm., p. J. Svipa, taip gi ir susirinkimą neatsilankė, nes yra išvažiavęs. Laikinu kuopos pirmininku buvo išrinktas p. J. Salaševičius, kuris atidarė ir vedė šį susirinkimą.

Pirmiausiai buvo skaitytas praeito susirinkimo protokolas, kuris vienbalsiai priimtas.

Prisirašė vienas naujas narys, J. Sakalauskas.

Iš ligonių komisijos raporto pasirodė, kad šiuo tarpu serga A. Šeris. Ligonių komisijos raportas priimtas.

Iš praeito pikniko komisijos raporto pasirodė, kad piknikas pavyko ir kuopai pelno liko \$20.40. Pikniko rengimo komisija pranešė, kad rengianti ir

V. Černauskas.

BUFFALO, N. Y.

Centro Organizatoriaus Prakalbos.

SLA. 304 kp. pusmetinis susirinkimas įvyks 14 d. liepos, 237 Sycamore St., Buffalo, N. Y., 2 val. popiet. Nariai r narės nepamirškite į šį susirinkimą ateit, nes bus daug svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus prisirašyt prie SLA. 304 kp.

Po susirinkimui bu prakalbos. Kalbės SLA. Centro organizatorius, p. A. Žukas, apie organizaciją. Visi Buffalo lietuviiai dalyvaukite šiame susirinkime. Ypač pagėdijama, kad kodaugiau jaunuolių šiame susirinkime dalyvautų.

A. Dielinikaitutė SLA. 304 Kp. Sekr.

SLA. Kalendorius

APSKRICIU BEI KUOPU PARENGIMAI

SLA. TREČIO APSKRICIO piknikas įvyks liepos 14 d., Sully's Grove Parke. Pradžia 12 val dieną. Piknike bus ristinys — Bančevičius iš Chigagos risis su Pittsburgho dručiuoliai Aleliunu. Bus daug ir įvairių žaismių, už kurias bus teikta dovanos. Kalbės SLA. Sekretorė p-lė P. Jurgeliutė. Piknike dalyvaus daug lietuvių ir iš kitų miestų. Lai nepasilieka nė vieno lietuviario lietuvaitės, kurie šiame piknike nebūtų.

WORCESTER, MASS., SLA. 318 kp. ekskursija į „Nantasket Byčią“ bus liepos 14 d. Autobusai išeis 7 val. ryte nuo „Aušrėlės“ salės, 33 Millbury St. Bilietas ypatai nuvažiuot ir atgal \$2.50. Bilietas jau dabar galima gauti pas valdybos narius Joną Dva rečį, Kazį Budinavičį, Jurgį Mozuraitį ir Joną Krasinską.

SLA. SEPTINTO APSKRICIO išvažiavimas bus liepos 18 d., Sans Souci Parke, Wilkes Barre, Pa. Ta vieta yra visiems gerai žinoma, nes čia randas daug ir visokių pasimagineimų. Paskirtų dovanų išlaimėjimas atidėtas iki dienai apskričio išvažiavimo.

WORCESTER, MASS., SLA. 57 kp. ekskursija į „Nantasket Byčią“ bus nedėlioje, liepos 21 d. Busai išeis 7:30 val. ryte nuo Lietuvių Svetainės, 29 Endicott St. Bilietų kaina \$2.50 ypatai į abu galus.

NOKOMIS, ILL., SLA. 148 kp. piknikas įvyks liepos 21 d. Pro Koltoną važiuojant į pietus, pirmas kelias reikia sukt po dešineį, į pirmutinę girią.

SLA. DESIMTO APSKRICIO didelis piknikas su programu bus liepos 21 dieną, Jackobs Island, į šiaurę nuo Kenoshos miesto, apie mylia ir pusė priė Highway 15 kelio. Bus gairės rodančios, kur važiuoti ar pėstiems iš gatvekarių išlipti eiti. Pradžia 10 val. ryte.

SLA. KETVIRTO APSKRICIO (Conn. Valstijos) išvažiavimas bus nedėlioje, liepos 28 d., Linden Parke, Union City, Conn. Bus milžiniškas programos. Tokio didelio išvažiavimo šioje apylinkėje dar niekad nebuvo. Pradžia 10 val. ryte.

HUNTINGTON, L. I. N. Y., S. L. A. 340 kp. piknikas bus liepos 14 d. Vieta tarp 17 ir 18 Sts. Reikia važiuot Jericho Turnpike, arba 25A. keliu iki geležinkelio stoties ir davyžiavus medinę mokyklą sukt po kairei, kur rasite pikniko vietą. Pradžia 10 val. ryte.

NEW KENSINGTON, PA., S. L. A. 192 kp. piknikas bus liepos 28 d., toj pačioj vietoj, kur ir pirmasis piknikas buvo. Bus šokių, muzikos ir gardžių užkandžių. Pirmas trokas išvažiavus 11 val. ryte.

SLA. narių ir bendrai vietinių lietuvių prašome į šiuos mūsų organizacijos parengimus atstankyti.

kitą pikniką, kuris įvyks liepos 28 dieną, toj pačioj vietoj, kur buvo praeitas piknikas. I pikniką važiuosime trokais. Pirmas trokas išvažiavus 11 val. ryte, antras — pirmą val. popiet, trečias — antrą val. popiet.

A. Daudet.

Maluno Paslaptis

Mūsų kaimo senelis, Mamanas, puikiai griežiantis dudele, kartais užėdavo pas rine į maluną pasėdėti prie butelio vynu.

Ne enai jis man pasakojo apie vieną mažą kaimo dramą, kurios liudininku buvo mano malunas. Tai atsitikę prieš 20 metų.

Senelio pasakojimas sujaukino mane. Taigi aš pasistengsiu jums smulkiai atpasakoti tai, ką jis man pasakojo.

Įsivaizduokite žilą, bet linksną ir mėgstantį įsigerti kaimo duduotoją, kuris jums pasakojo.

* * *

Šis kraštas, mano geras pone, ne visuomet buvo toks skurdus ir kurčias kaip dabar. Kada tai čia ėjo didelė prekyba miltais. Aplink visą kaimo kalvą buvo pristatyta daugybė vėjinių malunų. Jų sparnai rėžė orą ir naktį ir dieną.

Ilgomis eilėmis vežimai ir asilai, aprausti miltais ar grūdais, tai privažiavo, tai nuvažiuojo. Iš tolimiausių apylinkių vežavo žmonės pas mus grūdus. Tai buvo garsūs malunų kalva.

Sekmadieniais mes susiedavome į kurį nors maluną paužt.

Turtingų malunininkų dukterys ar žmonos pasipuodavo šilkiniais rubais ir užsidėdavo aukso kryžius ant krutinių.

Aš paimdavau dudą ir iki pačio vidurnakties šokdavau visi linksnąją fardanolę.

Tie malunai buvo džiaugsmu ir turtu mūsų krašto.

Nelaimi, prie kelio į Taraskono miestą, kaž kokie Paryžiaus turtuoliai, įtaisė didelį garo maluną.

Kaimiečiai pamažu pradėjo vežti grūdus ten, o vėjo malunai paliko be darbo.

Nekurį laiką jie visgi konkuravo garui, bet, pagaliau, vienas po kito užsidarė.

Nepasirodė čia daugiau nei ilgos eilės apraustu maišais asilų, nei rėkaujančių kaimiečių.

Malunininkės pardavė savo auksinius kryžius, o daina ir ferandolė nebeskambėjo sekmadieniais kalvoje.

Pagalniau vieną vasarą, visus čia riogsančius malunus sugriovė ir kalno atšlaitė apdaižė vynuogėmis bei alyvų krūmais.

Tik kaž kokių būdu išsiliko čia vienas malunas, kurio didžiuliai sparnai sukosi po pačia garo maluno nosimi. Tai buvo šeimininko Kornilijaus malunas; tas pats, kuriame mes dabar sėdime.

Šeimininkas Kornilijus buvo senas malunininkas. Jis jau šiasiasdešimt metų kai čia gyveno ir taip pamylo savo darbą malune, kad jokiū būdu su juo negalėjo atsisukti. Pastatymas garo maluno, jį lyg apšvaigino. Ištiesą savaitę jis bėgiojo po kaimą, surinko burį žmonių ir iš visų jėgų jiems šaukė, kad garo malunas — tikras velnio išradimas, kuris gali praryti visą Provansą. Tuo tarpu vėjo malunas, kuriame jis dirbęs, esą Dievo kvėpavimu sukamas.

Ir gražiai ir gaudžiai jis kalbėjo, bet niekas, galima sakyti, jo neklausė.

Tada jis nusiminęs užsidarė savo malune ir gyveno kaip laukinis.

Jis nenorėjo dargi, kad pas jį gyventų jo anukė Viveta, penkiolikos metų mergiotė, kuriai po jos tėvų mirties nieko nepaliko iš artimųjų, be dėdės Kornilijaus.

Vargšei mergaitė prisijė savo rankomis uždariauti pas ukininkus, jiems darbus dirbti.

O rodėsi, kad dėdė mylėjo savo anukę. Dažnai jis eidavo keletą varsnų į kaimą, kad pamačius Vivetą. Išties vandas, akyse su ašaromis, jis pražiūrėdavo į ją.

Kaime manė, kad senis pavarė mergaitę iš šykštumo.

Stebėjosi žmonės, matydami jį basą ir apipylusį stovint bažnyčioje, elgėtų tarpe.

Kornilijaus gyvenime buvo kas tai neiškausa. Jau senai pas jį niekas nevežė grūdų, vienok maluno sparnai vis sukosi. Ir taip diena iš dienos...

Kartais vakare jį galima buvo sutikti kelyje į kaimą, vedantis asilą, aprausta didžiuliais maišais.

— Gerą vakarą, šeimininke Kornilijau!

— Malunas tavo vistiek dirba?!

— Dirba, dirba... — atsakydavo jis. — Ačiu Dievui, malimo turiu.

O kai paklausdavo jo, iš kur gauna darbo, senis atsakydavo, kad užsakytų iš miesto esą.

Daugiau iš jo nieko nebuvo galima išgirsti. Užėiti pas jį į maluną nebuvo niekam galima; dargi mažoji anukė Viveta neišdrįsdavo ten įžengti. Duryš visuomet budavo tvirtai užstumiamos, o maluno sparnai braškėdami visad sukdamosi. Kur nors netoliese vaikiodavosi Kornilijaus senas asilas ir pešiodavo žolę. Tai buvo geriausias jo draugas.

Visame tame buvo kokia tai paslaptis, kurią žmonės įvairiai apkalbėdavo. Vieni pasakodavo, kad malune esą daugiau maišų su pinigais, negu su grūdais. Galų gale viskas paaiškėjo štai kaip.

Pas mane kartais susirinkdavo jaunimas pašokti, griežiant man dudele. Ir tai pradėjau pastebėti, kad mano vyriausias sunus ir Viveta yra susimylėję. Tiesą sakant, aš mylėjau netik senį Kornilijų, bet ir jo anukę, kuri buvo dora ir graži mergiotė. Vaikų laimei nesipriešinau.

Dalykų nevilkinant, nutariau juos apvedinti.

Tuo reikalu užėjau į maluną pas anukę dėdė, kad pasitarus.

Ach, koks tas senis! Kad jūs butumėt matę, kaip jis mane priėmė. Nebuvo jokios galimybės atverti duris. Ką turėjau daryti? Aš jam papasakoju per lentų plyšį, kame dalykas. Jis nedavė man nei užbaigt, liepdamas kuo greičiausiai nuo maluno atsitraukt. Giridi, jeigu aš noris apvedint savo sunų, tai galįs jam moters garo malune paieškoti.

Visai nuliudęs parėjau namo. Visą papasakoju vaikams. Pagaliau jie išsipašė patys aplankyti maluną. Leidau.

Kada jie nuėjo, šeimininko Kornilijaus nebuvo. Jis buvo kur tai išėjęs. Duryš buvo uždažtos dvigubur kaiščiu. Bet senis išeidamas, matyt, užmiršo pakelti laiptus, kuriais dabar vaikai pakilo prie lango. Jie sumanė tuojau pažvelgti per jį, nors viena akimi pažvelgti.

„Kaip baisu. Malunas buvo visiškai tuscias. Nei vieno maišo, nei vieno grūdo. Nebuvo net užsilikusių miltų sienų plyšiuose ir voratinkliuose. Nebuvo dargi to malonaus, sumaltų kviečių ir rugių kvapo, kuriuo pirmiau kvėpėjo visas malunas. O kambarys žemai turėjo irgi tą pačią liudną išvaizdą: sulužusi lova, keletas skudurų, maišas su sąslavomis ir tt.“

Štai kame buvo maluno paslaptis. Jis maldavo, vargšas, tuščiomis akmenimis girmomis!? Juk jau senai jam žmonės bevežė grūdus, o jis vis malė.

Vaikai parbėgo apšverkę. Mano krutinėj sudrebėjo širdis. Negalėdamas nei valandėlės, aš nubėgau ir visą papasakoju kaimynams, o šie savo kaimynams ir tt. Mes nutarėme suvežti visus grūdus iš kaimo į Kornilijaus maluną.

Nutarta — padaryta. Visi kaimiečiai pasiėmė asilus ir uždėję maišus, išsirikiovo ilgu keliu į maluną. Tai buvo savotiškai gražus karavanas, primenęs tuos laikus, kada są grieždavau dūda malunininkų žmonoms.

Kai mes priartintome, — maluno vartai buvo užverti, o sėdėdamas ant sąslavų maišo verkė pats Kornilijus.

Vargšas senelis! Jis suprato, kad jam nesant, jo maluno paslaptį kaž kas atidengė. Kokia jam bus gėda! Jis daugiau negalės gyventi. Jam reikia žuti.

Tuo laiku kaimiečiai su asilais suėjo į kiemą. Mes kaip ir seniau, pradėjome šaukti: Ei, kas ten? Na, šeimininke Kornilijau?!

Staiga, prie maluno durų išaugo didžiulis maišų kalnas.

Šeimininkas Kornilijus pakilo ir plačiai pravėrė akis... Per ašaras ir per juoką jis prakalbėjo: Juk tai rugiai, tikri rugiai?! Duokite man juos pažūrėti!

Jis atsisuko į mus ir pasakė: — O, aš nemaniau, kad jūs mane aplėsit, aš maniau, kad jūs visvien sugrįžit... Mes norėjom triumfuojant nunešti jį kaiman.

— Ne, ne, vaikai mano! Pirmiau reikia pavalginti savo maluną... Pamanykite, kiek laiko jis nebuvo nei grūdėlio valges.

Ir negalėjom mes jį žiūrėti be ašarų, kaip vargšas senelis blaškėsi, bėgiojo, tampė maišus, tyrė vėjo kryptį ir tt.

— Dirba, dirba... — atsakydavo jis. — Ačiu Dievui, malimo turiu.

Pagalniau jis užpylė pirmą maišą. Balta miltų srovė susiglaudė tarp užiančių girnų. Gardus miltų kvapas vėl pripildė visą maluną.

Ir nuo to laiko mes neapleidome senelio Kornilijaus.

Vieną rytą jis mirė. Maluno sparnai pamažu sustojo. Sustojo ant visados. Po mirties, Kornilijaus vietos niekas neužėmė. Aplink maluną augančios vynuogės pradėjo riestis ir glaustis prie jo sienų...

Pagalniau viskam, pone, ateina galas.

Vertė Petras Cvirka.

Liuda Adomavičiūtė.

Puverturo iš Operos "Rigoletto"

Aistriai ir galingai kyla melodijos bangos... Kyla virš minios, virš auksuotos salės nepriklausomos, laisvos ir lengvos... Galingas jų atsidasėjimas kelias į debesis ir nusileidžia žemėn pavirtęs švelnia sidabro rasa.

Melodija laisva, kaip paukštis, kuris padangėmis skraido; ji nesivaržo — jos mastai laisvi ir neapriboti. Skambūs tonai nejuociomis plaukia į mūsų širdį — sujudina švelniausias sielos stygas... Harmonija nesiklausia, ar norime priimti į širdį jos švelnų atsidasėjimą... Ji švelniai plaukia ir nejuociomis pavergia visą mūsų esybę...

* * *

Vai!... Motyvas dejuoja — nuskriaustas, ašarose paplūdes... Siučia į augštybes savo tilią maldą... Ten geriau, gražiau ir kvėpuoti lengviau.

Nuliudusis dainuoja apie švelnų pavasario vėją, kvapias alyvas pakalnių soduos, saulutės švelnius glamonėjimus... Dainuoja ir išsilgęs verkia... Atsidusęs tyliai savo skausmą reiškia... Skundžiasi... Staiga melodija krūpteli tyru įkvėpimu. Atsigauna lyg pamačiusi skaisčią ateities saulutę...

Melodija šypsos, žybteli juoku, šviečia varsom — perbėga smulkiom bangelėm visus kampelius. Ji sujūdina visa, kas gyva. Ji įsako švelniai, bet galingai šypotis ir džiaugtis...

Paklusnys tonai džiaugias, šokinėja lyg išdykusios mergiotės, kurios savo skardžiu juoku užpildo erdvę.

Cha! Cha! Tra-la! Tra-la!

* * *

Šėš!... Motyvas harmoningai primena, jog viskas pasuly turi pabaigą... — ir juokas ir džiaugsmas...

Primena atsargiai ir tyliai... Atsidusta... O netrūkus vėl ramina tylių šnabzdėjimu... Guodžia ir laimina... Šypsos — neša buitį į skaidrią sąjonų šalį, kur augsti kalnai ir paukuoti bokštai, kur laimė ir džiaugsmas...

Triukšmingai nusišaipęs motyvas nusileidžia į gėlėtu slėnius ir pakyla juose sidabriniais varpeliais... Nurimsta... Tyla reznacija ir laime perimtas — nutyla...

P. Zasodinski.

Ant Bedugnės

Ant okeano plaukė laivas. Didžiuliai debesys aptraukė dangų. Vilnys putodamos ritos ir lipo į viršų, pasiutes vėjas draskė buorės ir staugė, lyg plėšrus žvėris iš narvo į laisvę paleistas. Žibai švietė tamsą; griaudė griausmas augštai.

Gyvenimas baigėsi laivui: viduj — vanduo, stiebai sulaužyti ir skudurais nutyso buorės. Vėjas ir bangos laivą sudaužė. Laivas paskendo... Ir toj vietoj, kai tik rytas prašvito plaukiojo kartys ir lentos, statinės ir virvės smaluotos.

Prie vienos iš daugelio lentų, kaž ke no galeistinga ranka, mažutį vaikytį pririšo... Ir vaikas be rupestų supas ant juodo vandens. Su juoku veide jis supas ant juodos gėlmės okeano, kuri gali praryti kiekvieną minutę... Juokaudamas vaikas nuleidžia rankutę į šaltą vandenį, arba taško ateinančią vilnį, juokais, mažai rankute. Putos kludė, tiško į veidą. Primerkęs akutes vaikūtis tik juokė... Linksmas mat buvo dar jam.

Gėlmė okeano negąsdino jo, juodoji bedugnė jam nebaisi...

Sutikti tenka gyvenime žvilgsnį veiduose linksmy, girdžiu aš juoką nerupetingą... Ir kai matau šypsančius veidus, aš kiekvieną kartą atsimentu tą mažą vaikūtį, kuris taip nerupetingai, be baimės — su linksmu juoku — ant siauros lentos, supas ant bekrasčio tamsaus okeano vilnių.

Vertė Ant. Step.

Nežinau

Kai žvaigždėta naktis — Tave vėl aš matau, Kada teks susitikt — Nežinau, nežinau...

Kada vėjas taknos' Prašnabzdėjo tik tau, Ką tau sakė tyliai — Nežinau, nežinau...

Lakiuos' vilties sparnuos' Pakilt noriu augščiau, Bet ar kelias pavyks — Oi, neklausk! Nežinau...

Kai sumirga rytai, Tavęs vėl nematau, Kodel ilgu man taip — Nė aš pats nežinau...

Tik sparnais debesų Suplasnoki, dangau, Kodel, meldžiu tave, Nė neklausk — nežinau...

Antanas Virbickas.

Sudiev, Kaime...

Ateina traukinys garuodamas garu.

Rugių stebuose rasos kabo, Tik ašara gali per veido grabę Nukrito kai mėlynoji žvaigždė.

Sudiev, šakotos liepos, sudiev beržė — Svetur važiuoju laimės kurti, Kieta maniška kaklą veržia, O žmonės nebyliai: nutilo ir apkurto.

Oi, tu mergelė, kada tai brangi buvus Nelieki ašaras, kai beržas sulą, — Mūsų meilės bokštai visai sugriuvę, Patį viršunė jau žemėj guli.

Tat kam šiandieną vilgai aklį Plaukais valydama nuo veido ašaras Ir nusimainusi sakai: „visi toki“... Bet tu žinok, kad mano blogas pašaras.

Tu gausi vyrą paprastą: Plačiais pečiais ir nemazgotom kojom, Kuris jau meilę atrastą Kilnos kaip mes kadais kilnojom.

— Sudiev. Tu ne pirma, ne paskutinė, Skambėjo beržo laimės sutartinė. Stipriai mylėt dar veržiasi krutinė — Tu ne pirma, ne paskutinė.

Antanas Steponaitis.

K. D. Balmontas.

Šventas Jurgis

Šventasis Jurgis, nudėjęs žaltį, Aplink sužiuro žvilgsniu ludnu. Pamilęs šviesą — jisai pakelti Mirties kriokimo negali.

Su lengva širdžia, su Dievu lupos' — Ietį ir skydą iškėlė jis. Parbloškė Hydją ir — pats suklupe, Vos suvalkyti spėja mintis.

Šventojo žirgas pykdamas skelia Pasagom's kelio pluton kieton. Priprastas šičia jį vedė kelias Nun gi sukt pusėn ton, ar kiton?

Šventasis Jurgi, kary teisisus, Tau įsitikint teko nunai: Nors džiaugsmingiausias kovoj tu busi, Priešą parbloškęs — rimsi liudnai... Vertė K—tis.

Laisvei Švintant

Prašvito miglota padangė augštai, Galingai prabilo varpų gaudėsys; Sutrupo skausmingi krutinių ledai, Nudžiugo skausmų surakinta širdis.

Ir pavergė sielas džiaugsminga žinia, Kad užgimė laisvė — prašvito naktis; Suvirpo iš džiaugsmo didžiulė minia, Žmonijai prašvito šviesioji viltis.

Ramojus.

Pavasaris

Švelnus vėjalis medelius lanksto, Saulutė gamtą žolynais danksto; Sraunus upeliai banguoja, teka, O jų pakrantėj' paukšteliai šneka. Įvairiom's gėlėm's lankelės puošias, Lyg kad jaunosios žieduoties ruošias. Visur malonu, jauku ir miela, Gamtos vaizdėliai gaivina sielą. Kur tik pažvelgsi — ramumo rasi, Jei grožė nors kiek gamtos suprasi.

J. S. Galutis.

Liaudies Dainos

OI JOJAU, JOJAU.

(Iš J. Krukonies Dainų Rinkinio)

Oi jojau, jojau, Jodams dumojau; Kur josiū, kur sutosiū, Kur naktelę nakvosiu? Ar ant žirgėlio, Ar ant balnelio, O ar uošvio dvarely Pas rutėlių darželį? Neį ant žirgėlio, Nei ant balnelio, O tik uošvio dvarely, Pas rutėlių darželį. Oi uošvi, uošvi, Uošvi, tėveli, Ar namie dukrelė, Mano jauna mergelė? Mano dukrelė, Tavo mergelė Serga sunkiai, negali, Augštoj kletejė guli. Oi uošvi, uošvi, Uošvi, tėveli, Duok man aukso raktelius, Aš eisiu pažiuerti. Dureles verdam's, Gailiai verdamas: Ar pasveiksi mergele, Ar busi mano miela? Pasveikt pasveiksiu, Tavo nebusiu, Rašysiu gromatėlę Pas savo beružėli. (Girdėta Švėntezerio apyl.)

* * *

ŽIUR SESYTĖ PRO LANGELĮ.

Žiur sesytė pro langelį, Kas atjoja per laukelį — Liu-lia, liu-lia, Kas atjoja per laukelį? Širms žingelis, juods balnelis, Žiba kilpos, aukso špilkos. Kaip prijogo kiemą mūsų, Klausinėjo, kas iš jusu? Ar yr' tėvas, motinėle, Ar paaugo dukterėlė? Yra tėvas, motinėle Ir paaugo dukterėlė. Tėv's po svirną šimtus skaito, Šent's ant kiemo usus raito. Prašom, žente, į svirmelį, Dar pridėsiu ir važelį. Kaip jėjo į svirmelį, Klausinėjo pas panele. Ar yr' piktą, ar meilingą, Ar puikuolė, ar gailinga? Nė yr' piktą, nė gailinga, Nė puikuolė, nė gailinga. Ji jau greitai apsisuko, Tuojau špygą jam pabruko. Kas tau darbo, koki aš, Kad nenorį, tai nevesk! Man spadnyčia šilko žiba, Pas motušę visa valia! Man kamašai ant kojalių, O pančiakos iki kelių! Ant galvelės aukso šukos, Pas motušę visas stukas! Prisiuntė J. B—nė.

*) „Liu-lia, liu-lia, liu-lia-lia“ kartojava po kiekvieno antros eilutės pridėdant paskutiniją eilutę, panašiai kaip pirmame punkte.

Išminties Grudeliai

Nelaimingojo vargą tuomet tesupras, kai pats į vargą įpulis. Kad nori būti turtingas, dalykis paskutinį ką turi su pavargėliu. Ir menka tavo duoklė dešimteriopai sugrįžs. Sunku yra pataisyti dvasios palieglį, lygiai kaip ir neišgydomą kuną pagydyti. Kastantas Kristutis.

LIETUVIAI AMERIKOJE

MANCHESTER, CONN.

Lietuviai Turėjo Iškilmingą Pikniką.

Lietuvių Bendrovė 23 d. birželio buvo surengus pikniką. Oficialiai dalyvavo keletas draugų. Bendrovės prezidentas J. Čičius priėmė draugijas su pasveikinimu varde bendrovės. Draugijų pirmininkai, įteikdami dovanas pasakė trumpas pra kalbėles ir linkėjo, kad lietuviai kaip galima greičiau įsigytų savo svetainę. Draugijas atstovavo šios ypatos: E. S. ir D. Draugystės pirm. A. Petronis, SLA. 207 kp. pirm. L. Strugienė, LRKMSA. 57 kp. pirm. P. Ambrasienė ir L. D. Kliubo pirm. S. Brazauskas (jaunuolis).

Potam kalbėjo vietinio anglų laikraščio reporteris, Robert Canary. Jisai nurodė, kad lietuviams reikia vienybės. Faktai perbėgo Lietuvos istoriją. Pasakė kaip lenkai ir rusai per šimtmečius laikė lietuvius pavergę. Bet kad lietuviai laikėsi vienybėje, tai po pasaulinio karo buvo pripažinti nepriklausoma valstybe. Sakė: „Jūs, Manchesterio lietuviai, visi išvien eikite, o kaip bematant svetainę pasistatysite.“

Potam kalbėjo Bendrovės prezidentas J. Čičius. Jis ragino lietuvius, kad visi pirkti Bendrovės šerū. Baigdamas savo kalbą, nuosirdžiai padėjo svečiams už priėjimą Bendrovei. Nuo pikniko peino liko virš 300 dol.

Reikia pasakyti, kad SLA. 207 kp. žymiai prigelbsti Bendrovei. Turi 3 šerūs nusipirkus ir dar vieną pirkus. Daugiau nei pusė narių taip gi yra šerinininkai. 207 kp. raštininkas, J. Čičius, yra Ben. prez., kp. vice pirm., A. Dzikas, yra Ben. išdindinkas. Veik pusė Bendrovės direktorių yra 207 kp. nariai. SLA. 207 kp. jaunimas energingai darbuojasi delei kooperacijos labo.

Manchesterio lietuviai visi pirmine šerūs, pasistatysime svetainę ir duokime progą mūsų jaunimui veikti. SLA. 207 kp. jaunimui būtina reikia svetainės. Neturint savo svetainės labai yra sunku jaunimą auklėti lietuvijų dvasioje ir užlaikyt suorganizuotus vienybėje. Jaunimas reikalauja nuolatinių parengimų, sporto žaislų, o neturint savo svetainės, tą viską yra labai sunku atsiekti.

A. Birieta,

SLA. 207 Kp. Koresp.

SCRANTON, PA.

Naujas „Istatymas“ Bažnyčiose.

Serantono decezijos naujas vyskupas O. Raily išleido vyskupiška paliepiam visiems šios decezijos klebonams, kad mirus parapijos nariui nebūtų primami i bažnyčia ant mirusio karsto gėlių vainikai. Paliepiame sakoma, kad nėra taip gi pageidaujami brangūs karstai (grabai).

Skaitydamas vyskupo paliepiamą parapijonams tulas klebonas sako: „Jūs užkasate i žemė brangius turtus, o tuo tarpu už mirštate, kad mirusiu „dušios kenčia“ eščišaus kančias. Tai gi atiduokite tuos turtus šventai bažnyčiai, kurioje nei rudys nei kandys jų nesugadys.“

Vyskupo O. Raily paliepiamas buvo skaitytas visose šios decezijos bažnyčiose.

K—s.

MANCHESTER, CONN.

Susitvėrė Dramatiškas Kliubas. Birželio 11 dieną čia susitvėrė nauja organizacija po vardu Lietuvių Dramatiškas Kliubas. Šitam klube gali prigulēt jauni ir seni, kas tik netingai pasidaruot lietuvijų visuomenei. Klubo tikslas: rengt visokius pa-

rengimus, kaip tai: teatrus, bailes, piknikus, vakarienes ir tt. del Manchesterio Lietuvių Bendrovės labo, kuri yra pasirijus kuogreiciausiais isgyt lietuviška svetaine.

Pirmas laikytas susirinkimas buvo pusėtinais skaitlingas ir visi su didele energija yra pasiriję darbuotis ir manoma, kad gali išbuoti i didelę organizaciją.

Antrame susirinkime nutarta laikyti susirinkimus du sykii mėnesy, pirmą ir trečią utarininką kožno mėnesio. Taip gi nutarta ir vykdoma leisti dovaną išlaimėjimui \$2.50 aukšni ir rengt vakarinį pikniką vad. „Moonlight Frolic“, taip gi renogia išvažiavimą į Hamanaset Beach. Kaip atvės oras, tai tuoj pradės mokyti teatrus ir kvies mokytoją lavint chorą.

Kliubas, nors dar silpnas finansiskai, bet pasirodo atjautima reikalingumo savo svetainei, kuomet apdovanojo Bendrovę \$5 iš paskutini.

Valio jaunime ir visi! Priedarbo visi, nepalstančiai dirbt, idant kuogreiciausiais isgijus savo svetainę, o tada bus mums linkms, nes turėsime kur sueit, linksmytis ir veikt.

LDK. Išrinkta valdyba: pirmininkas — Stasys Brazauskas, vice-pirmininkė — Adelė Karpuskaitė, išdindinkė — Marijona Bujavičienė, finansų raštininkė — Alisė Brazauskaitė, išdindinkas — Antanas Giraitis, maršalka — Jonas Zelenakas, korespondentė — Marijona Šukiūtė.

Marijona Šukiūtė.

BALTIMORE, MD.

Apsivedę žymi Lietuvaitė. Birželio 30 d. apšivedę p-lė Leonora Feravičiūtė su p. Antanu Stankevičiu. Šliubas buvo šv. Alfonso bažnyčioje penktą valandą popiet. Pamergės — Katrina Feravičiūtė, Alena Vasiliauskaitė, Alena Grochmal ir Teofilė Barniškiūtė. Brolaičiai — Feliksas Feravičius, Edvardas Stankevičius, Lee Smith ir Juozas Graberis.

Po šliubo buvo surengta vakarienė p-lės Feravičiūtės namuose. I vakarienę buvo sueję artimiausi giminės ir keli jaunųjų draugai.

Ponai Stankevičiai išvažiuoja kelionis savaitėms i Virginia; parvažiavę apsigyvens po numeriu 3134 Normount Avenue. P-lė Feravičiūtė yra Baltimore's lietuvijų žvaigždė-dainininkė. Yra dalyvavusi daugely koncertų ir taip gi lošimuose. Dainavo laike SLA. Seimo praeity metų birželio mėnesy.

Alena.

WORCESTER, MASS.

Aukos Lietuvos Baduoliams. Worcesteris, kaip ir daug kitų lietuvijų kolonijų, su aukomis Lietuvos baduoliams nesnaudžia. Paskutiniu laiku aukų minimam reikalui surinkta jau pusėtinais ir jos pasiusta Lietuovų Centraliniam Šiaurės Baduolių Komitetui per jo išdindinką p. Z. Toliuši.

Aukojo sekantios draugijos: šv. Liudviko Dr-ja ---- \$14.50 šv. Jurgio Dr-ja ---- 33.05 Birutės Dr-ja ---- 5.32 SLA. 318 Kp. ---- 29.20 Worc. Liet. Dr-jų Taryba 16.20 Paviinės ypatos: Jonas Dvareckas — \$3.00, Antanas Janušonis, Jurgis Mozuraitis, Juozas Babraitis po \$1.00. Viso kartu — \$104.27.

Šiaurinės Lietuvos Baduoliams Šelpt Worcesterio lietuvijų Komitetas: Jonas Dvareckas — pirm., Kazys Budinavičius, sekr., Juozas Krasinskas, išdin.

Drabužių Industrija

Sulig tradicijų, Massachusetts jureiviai sugrįždami nuo bangžuovavimo' buvo pirmieji reikalaut gatavai padarytų drabužių. Negalėdami laukt kol jiems drabužiai buvo pasiusti, jie pirko ką rado gatava, nors materija buvo ir prasčiausia.

Ir siuvėjas New Bedforde, Mass. valstijoje, buvo pirmas pardavinēt gatavus drabužius. Pirmas drabužių fabrikas buvo atidarytas New Yorke apie 1831 m. Savininku to fabriko buvo George Updyke, buvęs miesto majoras. Be tos krautuvės New Yorke, Updyke įvedė kelis skyrius pietuose.

Drabužių industrijos išsivystymą sulaukė stoka visokių mašinių. 1850 m. siuvama mašina pirmu kartu pasirodė. Kerpa mašina, kuri kirpo net 18 storumų audelko išrasta 1870 m. Kiti pagerinimai tuoj pasirodė ir senoviško siuvėjo vietą šiandien užima fabrikų darbininkai. Ir tie darbininkai yra kuovjairiausi.

Šiandien vis randasi žmonių, kurie duoda savo drabužius pasiušt, gatavų neperka.

Komercijos Departamentas neseniai išleido skaitlines parodant, kad produktavimas moteriškų drabužių 1927 m. buvo 15.5% didesnis, negu 1925 m. mot. 1927 m. drabužių pagaminata net už \$1,500,000,000 vertės. Industrija randas aštuoniuose miestuose: New Yorke, Chicagoje, Philadelphiaj, Clevelande, Bostone, St. Louis, Los Angeles ir Baltimoreje. Tuose miestuose yra net 88 nuosimtis visų moteriškų drabužių įstaigų, kur gaminta net 90 nuosimčių produktų. Iš 7,588 įstaigų, kurios gamina moteriškus drabužius, 5,949 randasi New Yorke, 406 Illinois, 396 Pennsylvaniaj ir 277 Massachusetts.

1927 m. išdirbysčių cenzas rodo sumažėjimą iš 1.5 (sulyginus su 1925 m.) vyrų ir vaikų drabužių. Iš viso produkto

už \$932,000,000 drabužių. Iš 3,562 įstaigų 1,785 randasi New Yorke, 419 Pennsylvaniaj ir 330 Illinois.

Iš viso industrijoj raportuota net 4,470,000 moteriškų kostiumų; suvirš 60,000,000 naminių suknių; beveik 20,000,000 moteriškų švarkų; 7,000,000 moteriškų marškinių; 24,000,000 vyriškų kostiumų ir milijonus visokių kitų vyriškų drabužių.

FLIS.

BĖDA SU BIEDNUOMENE.

Gal niekur tiek biednuomenės nėra kaip pas mus, Pušalote. Miestelies neturtingas, vos keli apiplyšę žydeliai gyvena, o neturtingųjų plecininkų daugybė. Dabar po nederliaus metų visi badauja. Šelpimo komitetas mėnesiui išduoda vos po 2 litu ir tik seneliams, sergantiems ir mažiems vaikams, nes iš viso pats komitetas tėra gavęs iš apskrities komiteto 1,550 litu, o šelpiamųjų, kuriems reikia pagalbos, yra apie 1,500 asm. Komitetas buvo padaręs pas ukininkus rinkliavą. Ukinninkai, mažai turėdami, mažai davė. Surinko tiek tik, kad galėjo biednuomenei gyvenančiai tik miestely duoti po vieną kilogramą javų ir po 2 kiaušiniu. Pušaloto valsčius daugiau nukentėjęs nuo nederliaus, kaip kaimyniniai valsčiai. Pav., Joniškėlio, Pasvalio ir ktii, o pašelpo sulyginus gauna daug mažiau negu kiti valsčiai. Mat Joniškėlio valsčius priguli Biržų-Pasvalio apskr., o Pušalotas Panevėžio.

Paiešojimai

Jonas Janušis, kilęs iš ar nuo Panevėžio, Amerikon atvykęs 1914 m. ir seniau gyvenęs 220 Sixth St., So. Boston, Mass.

Jonas Grundas, Kazio sunus, kilęs nuo Čedasu, Rokišio apskr., Amerikon atvykęs 1913 m. ir seniau gy-

venęs Chester, Pa, laiškus gaudavo per Box 93. Juozas Dzižys, kilęs iš Rimdzių kaimo, Pašvintio v., Šiaulių apskr., gimęs 1888 m. Prieš karą gyvenęs 204 So. 15-th St., Tacoma, Wash., tuo pat adresu gyvenęs 1926 m.

Vincas Beotas, Prano-Vinco sunus, gimęs Raudenų par., Kuršėnų v., Šiaulių apskr. Amerikon atvykęs 1899 m. ir gyvenęs ar tebe gyvenęs Boston, Mass.

Halima Roškovskaitė, Vytauto ir Agelaidos duktė, gimus 1908 m., atvykus Amerikon po karo ir gyvenusi pas dėdė Adolfą Roškauską, 1000 Bergen St., Brooklyn, N. Y. ir vėliau studentavusi Washingtone.

Jonas Nikodemus Augustis, buvęs Inžinierijos pulko karys, gyvenęs 56 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y., kviečiamas atsiiimti savo atsargos liudymą.

Pranas Gaučas, kilęs iš Tryškių valsč., Amerikon atvykęs 1905 m. ir seniau gyvenęs 14 Holbrock Ave., Brocton, Mass. ir Montello, Mass.

Jonas Savičkas, kilęs iš Raseinių valsč., apie 43 m. amžiaus, 5 pėdų 8 colių augščiū, gyvenęs Pennsylvania valst., ir neva žuvęs kasyklose. Paieško brolis, Amerikoje.

Kazys Stogis, kilęs iš Dargaičių km., Pašvintio v., Šiaulių apskr., Amerikoje apie 20 m., gyvenęs „Molinej“ (Mahanoj, Pa?)

Teofilė Kemisienė, gyvenusi pas Uršulę Ninus, 316 Marshall St., Philadelphia, Pa.

Adomaitis-Adamsky Juozas, tarnavęs A. J. V. kariuomenėje, serga proto liga, bet neturima jokių platesnių žinių apie jį. Yra žinoma kad jo tėvų vardai buvę Benjaminas ir Ona ir kad jis turėjęs tris brolius, Praną, Viktorą ir Antaną, ir seserį Oną. Tėvai, jei gyvi, galėtų gauti dalį kompensacijos iš Veterarų Biuro. Prašoma žinių apie tėvus.

Ben. Suigula, gyvenęs Eliabeth, Pa., Adamskio Adomaičio pusbrolis. Amerikos įstaigoms juo surasti nepavyko.

Antanas Mickus ar Micka, Antano sunus, Amerikon atvykęs 1912 m. Gyvenęs St. Clair, Pa., karo metu tarnavęs Amerikos J. V. kariuomenėje. Tėvai neturi jokių žinių apie jį po karo.

Jonas Aleksinas, gyvenęs Brooklyn, N. Y., tarnavęs kariuomenėje ir neva žuvęs kare. Tėvai prašo suteikti apie jį žinių.

Vincas Vaitiekunas, neva gyvenęs Detroit, Mich. ir New Yorke, bet dabartinę jo gyvenamoji vieta nežinoma. Jam priklausio iš Veterarų Biuro dalis brolio Jono apdraudos.

Jurgis Klimavičius, gyvenęs Brooklyn, N. Y., bet adreso Gen. Konsulatats neturi ir negali susisiekti su juo labai svarbiu reikalu.

Ona Valantiejtė-Kazlauskienė, gyvenusi Waterbury, Conn., bet išsiklusi kitur. Svarbu susisiekti.

pirmininkas — Jonas Daugėla, sekretorius — Juozas Vaišnoras, išdindinkas — Juozas Marčiukaitis, knyginninkas — kun. Simas Povilaitis.

Nariai: kun. Pranas Baltrušaitis, Juozas Pensyla ir Juozas Brazaitis.

Draugija turėjo savo knygyną ir vakarinį kursų lietuvijų kalba, pritaikintus suaugusiems asmenims.

VII.

KOKIŲ IŠ TO GALIMA LARYTI IŠVADŲ.

Čia aš paminėjau ne visas prieškarines lietuvijų draugijas. Jų buvo daug daugiau. Aš čia paminėjau tik tas lietuvijų draugijas, kurios apie 1910 metus gyvavo Lietuvoje. Be čia paminėtų buvo dar daug lietuvijų draugijų Amerikoje ir kituose kraštuose.

Be to plačiai aprašyti kiekvienos draugijos veikimą, jos tikslus, atliktus darbus, tai būtų ne rašiny, o storokas veikalas. Aš paminėdamas draugijų veikimo vietas, svarbesniųjų draugijų žymesnius veikėjus noriu su skaitytojam pasidalinti ta mintimi, nurodydamas prieškarinius lietuvijų veikimo centrus ir nurodydamas tuos asmenis, kurie tuomet dirbo naudingą tėvynei darbą.

Iš šio rašinio matome, kad didžiausios ir žymiausios lietuvijų draugijos spietėsi Vilniuje. Vilniuje buvo tuo metu susibūrę ir žymiausi Lietuvos veikėjai. Smarkiausiai lietuvijų tautinis atbudimas prasidėjo prieš didįjį karą taip pat Vilniuje. Kodėl? Todėl, kad kiekvienas lietuvis jautė ir jaučia, kad tik Vilniuje jis pilnai nepriklausomu gali atgimti. Tiesą, daug lietuvijų draugijų buvo ir Kaune, bet jos lietuvių tautiniame atgimime turėjo mažesnės reikšmės — jos siekė kitų tikslų. Kauno ir Mariampolės tuometinės lietuvijų draugijos buvo padaras vietinių kunigų. O tuo metu dauguma kunigų buvo dideli baltiai rusų valdžios, todėl ir jų vedamos draugijos ne pasižymėjo aktyvesniu tautiniu darbu. Tačiau ir tos draugijos turėjo reikšmės lietuvijų tautiniame gyvenime. To paneigti negalima.

Iš žymesniųjų asmenų tuometiniame lietuvių judėjime reikia paminėti D-rą Basanavičių, D-rą K. Grinių, F. Bortkevičienę, Vileišius ir kit. Be to skaitytojiui ir pačiam bus nesunku, nors ir iš šitų trumpų aprašymų, iš trumpų pastabų apie draugijas, pamatyti, kas yra užsiplėnę lietuvijų tarpe didelę pagarbą, kas yra daugiausiai dirbęs dar prieš karą lietuvijų tautinį darbą.

V. G.—nas.

Jonas Stelmokas-Stelmokevičius, ilgą laiką gyvenęs apie Scranton, Pa. ir dirbęs anglų kasyklose. Giminė nori susisiekti.

C. Stankevičius, buvęs pečkury ant laivo „Johanne“, bet dingęs 1927 metais.

Mykolas Stankevičius, gyvenęs apie Wilkes Barre, Pa. ir miręs 1927 metais.

Marė Sulckienė, gyvenusi 397 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y., kviečiama užėiti i Konsulatą New Yorke.

Antanas Uloza, gyvenęs Rochestera, N. Y., dabartinę jo gyvenamoji vieta nėra žinoma.

Juozas Krutulis, ilgą laiką gyvenęs Amerikoje ir tarnavęs kariuomenėje pasaulinio karo laiku. Reikalinga žinios apie jo likimą.

Pranas Morkunas, Lauryno sunus, gimęs 1894 m. Kriukių v., Šiaulių apskr. Amerikoje nuo 1914 m. Neturima žinių nuo karo laiku.

Petras Grudzys, Juozo ir Barbo sunus, Amerikon atvykęs prieš karą ir 1922 m. gyvenęs 45 Snyder Ave., Philadelphia, Pa. Kilęs iš Veviržėnų v., Kretingos apskr.

Išekškomieji arba apie juos ką nors žinantieji maloniai kviečiami atsiliepti šiuo adresu: Consulate General of Lithuania, 15 Park Row, New York City.

Lietuvių Muzikos Konservatorija

Komp. MIKO PETRAUSKO

319 E St. (kampas W. Broadway) So. Boston, Mass.

Pasimokyt dainuoti, piano, smuikos, kompozicijos, chorų ir orkestrų vedimo ir net bažnytinijų apeigų, — niekur geriau nerasi. Komp. M. Petrauskas, baigęs aukštus mokslus: pedagogas ir specialistas Muzikos Mene.

“ SANDARA ”

SANDARA vienintelis lietuvių tautinis demokratiniai valstybiniu nusistatymu savaitraštis Amerikoje. SANDARA yra organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, susidedančios iš 100 kuopų, Suvienyotose Šiaurės Amerikos Valstijose.

SANDARA eina kas penktadienis, 3331 South Halsted Street, Chicago, Ill., prenumerata metams Amerikoje \$2.00, Lietuvoje, Vilniaus krašte, Kanadoje, Brazilijoje, Pietų Amerikoje ir kitur, užsieny \$3.00.

SANDARA atlieka įvairius spaudos darbus: nuo vizitinės kortelės iki storiosios knygos; gražiai, pigiai ir greitai. SANDARA (Val-Mont Calendar Co.) spaudina įvairius rūšies KALENDORIUS, kaip tai: De-Lux, Wall Pockets, Hangerius, 12 lapų su Lietuvių Tautinėmis ir Istorinėmis šventėmis, pritaikintus įvairioms biznio šakoms.

SANDARA PUBLISHING CO.,

3331 S. Halsted St., Chicago, Ill.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI

ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokintant lietuvijai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida ..... 35c. VAIKU DARŽELIS. Skaitymai antriesiems mokslo metams. Sutaisė J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC ..... 75c. GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaičio. Vadovėlis mokykloms pirmutinei gramatikos klasiui. Trečias patalaitas leidimas ..... 75c.

SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaisė P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui 90 Vaukų Darželio augštesnėms klasioms ..... \$1.00 KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaisė J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augštesnėse klasiuose susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina ..... 75c.

V I E N Y B Ė

193 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

T Ē M Y K I T Ė !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveikuotus Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvijų istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvijų istorija.

Kaina ----- \$1.50
Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės i „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNĖS” ADM.,

307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

VICE-PREZIDENTAS SLA. CENTRE.

Liepos 7 ir 8 dienomis Centre lankė SLA. Vice-prez. p. V. Kamarauskas. Jis buvo atvykęs palydėti i Lietuvą išvykstantį SLA. prezidentą p. S. Gegužį ir pasitart bėgančiais organizacijos reikalais.

Išvykus SLA. prezidentui su ekskursija į Lietuvą, atsakomyingas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pirmininko pareigas, kol sugrįžs Gegužis, eis Vice-prez., p. V. Kamarauskas.

„TĖVYNĖS“ REDAKTORIUS ATOSTOGAUJA.

Atsakomas „Tėvynės“ redaktorius, p. S. E. Vitaitis, su liepos 8 diena pasitraukia nuo savo nuolatinių pareigų ir vyks ta dviems savaitėms atostogų. Taip gi porai savaitių atostogų išvyko ir SLA. raštines darbininkė p. Biruta Vizbariūtė.

LANKĖS SLA. CENTRE IR REDAKCIJOJE.

Pastarosios savaitės pabaigoje ir šios pradžioje SLA. Centras ir redakcija aplankė gana žymus skaičius SLA. narių bei darbuotojų.

Liepos 6 dieną buvo užėjęs Lietuvos atstovas p. B. Balutis. New Yorke gerb. Balutis lankė svarbiais reikalais ir prie progos palydėjo mūsų ekskursiją į Lietuvą.

Liepos 5 dieną buvo užėjęs buvęs SLA. prezidentas p. F. Zivatas iš Scranton, Pa. New Yorke jis buvo biznio reikalais, tai prie progos atlankė ir mus.

Liepos 6 dieną buvo užėjęs šie SLA. nariai-ekskursantai: ponia Salomė Čeršėnė, ponia Marta Savitskienė, K. Ačis, Bruno, Bronislova, Celina ir Broniukas Skujai. Pastarieji visi iš Chicago, Ill. Petras ir Jonas Degučiai iš Seattle, Wash.

Liepos 5 dieną buvo užėję K. S. Slyvinas, SLA. narys, iš Philadelphia ir jo draugas brooklynietis p. B. Krizinauskas.

Liepos 8 d. lankė SLA. 53 kp., Chicago, Ill., seni nariai V. Briedis ir jo žmona Bronė Briedienė. Ponia Briedžiai atlankė savo sunelį Viktorą (kuris kaip pianistas groja Park Central Ho tely, New Yorke), apžiūrinėja New Yorką ir jo apylinkes ir prie progos užsako pas mus, j savo organizacijos centrą apsižiūrėt. Su ponais Briedžiais lankėsi ir jų sunelis Viktoras; jis pasiėmė aplikaciją ir žada netrukus but mūsų organizacijos nariu. Su pp. Briedžiais New Yorką lanko ir jų sunelis bei dukrelė Aldona, kuri yra laimėjus piano kontesta, kur dalyvavo 10,000 mokinių ir Henrikas, šį pavasarį baigęs High School.

VINČA LAIMEJO.

Pagarbė Lietuvos ir Pabal tijos kumštinnikas čempionas Juozas Vinča jau laimi penktas kumštynės. Pastarosios kumštynės buvo liepos 6 dieną Ridgewood Grove, Brooklyne, kur jis kovėsi su gana smarkiu kumštinniku švedu Wisnick.

Kumštynių eiga buvo gyva ir įdomi. Vinčai kaip kitais sykiais, taip ir šiuo pavyko laimėt. Kadangi priešinnikas buvo gana smarkus ir stiprus oponentas, tai Vinčai prisiejo darboties išitus penkis ir dalį šeštojo rundo. Pastarojo rundo pradžioje Vinčos priešinnikas buvo nugalėtas techniniu nokautu. Tai penkta laimėjimo plunksna į mūsų čempiono kepurę! Valio, Vinča!

SLA. NARIO ŠEIMA PADIDĖJO.

SLA. 38 kuopos nario, p. Antano Šaulio žmonelę garnys apdovanojo sveiku ir linksnu suneliu. Linkėtina jaunam šauliui linksmai augt, klestėt ir

netolimoj ateity tapt SLA. nariu.

BAIGĖ AUGSTASIAS MOKYKLAS.

Tarpe daugelio jaunuolių baigusių augstiasias mokyklas Brooklyne-New Yorke ir apylinkėse šiuo tarpu atsižymi šie jaunuoliai: Newtown High School, kuri randasi Elmhurst, L. I., baigė Antanas Laurinaitis, Jonas Lelis ir Marė Vaineikaitė. Du pastarieji jaunuoliai pasižymi tuo, kad jie gavo augstus pažymėjimo laipsnius moksle. Reiškia, kad tie jaunuoliai gerai mokinosi ir jiems lemta ateity siekt dar augstesnių mokslų.

Ona Vaitukaitytė baigė Jamaica High School. Tą pačią mokyklą baigė A. D. Bičiuonas. Už pasižymėjimą moksle ir atletojai jis gavo dovaną. Šiems jaunuoliams linkėtina laimingai siekt ir dar augstesnių mokslų.

VINČA ŠARKIO NEBEMATE.

Einant Schmelingo-Paulino kumštynėms jų pažiūrēt buvo atvykęs ir lietuvių garsumis kumštinnikas, Jack Sarkis. Prie šios progos buvo tartasi Vinčai su Šarkiu susitikti. Bet, kaip p. Vinča su p. Šidlausku nuvyko į susitarimo vietą, šarkis jau buvo svarbiais reikalais New Yorką apleidęs. Todėl, kaip pasirodo, Vinčai ir šiuo syk šarkio dar nebeteko sutikt.

ISVYKO LIETUVON.

Pagarbėję dzimdzijų vodevilio artistas, p. A. Ališauskas, liepos 3 dieną laivu „Estonia“ išvyko Lietuvon.

Liepos 2 d. laivu „Columbus“ Lietuvon išvyko žinomas brooklynietis biznieriūs, p. A. Kairis. Ponams Ališauskui ir Kairiui brooklyniečiai vyrai Tony's Res torane surengė išleistuvių vakarienę. Pokilis buvo gana smagus. Jame dalyvavo pusėtinai skaičius brooklynio ir apylinkės bei iš tolimesnių vietų biznie riūs. Vakaro toasmasteriu buvo p. V. Šabunas. Prie vakarienes pasakyta keletas atsiveikimo prakalbėlių. Iškeliaujantiems linkėta laimingos kelionės Lietuvon.

Kiek teko nugirst, tai p. Kairis bene pasiliks Lietuvoje ilgiam laikui apsigyvenimui prieš „Drobės“ bendrovės fabriko, kur jis turi pusėtiną skaičių šios bendrovės akcijų-šerų.

„TĖVYNĖS“ ŠTABO NARYS ISVYKO LIETUVON.

Be daugelio SLA. narių ir šiaip lietuvių su SLA. pirmąją ekskursija Lietuvon išvyko ir „Tėvynės“ spaustuvės narys p. A. Muras. Lietuvoje bei bendrai kelionėje p. Muras keta išbut apie porą mėnesių.

„VIENYBĖS“ PIKNIKAS PHILADELPHIJOJE.

„Vienybės“ Spaudos Bendrovė, kuri leidžia tris-kart savaitinį laikraštį „Vienybė“, rengia didžiulį pikniką Philadelphiaje. Parengimas bus liepos 14 d., Vytauto Parke. Kiek tenka nugirst, tai piknikas žada but labai skaitlingu, nes veik visa Philadelphia rengias jamė but. Iš Brooklyno rodos vyks pilnas lietuvių busas.

Norintieji dalyvaut šioje smagoje į Philadelphia ir „Vienybės“ pikniką ekskursijoje vie tobus gali užsisakyt „Vienybės“ raštiniėje, 193 Grand St. Bilieto kaina, į abu galu, \$4.00.

PETRAITIS LIETUVON NEBEVAZIUS.

Buvo pranešimų, kad pagarbėjęs amerikou scenoje artistas Petraitis rengias šią vasarą vykt Lietuvos aplankyti. Paskutiniu laiku tenka sužinot, kad p. Petraitis Lietuvon šią

vasarą nevažiuos. To padaryt jis negali delei svarbių ir atsakomyngų sutarčių teatrose. Lietuvon jis žada vykt sekantį vasarą.

DIDELI KARŠČIAI.

Praeitą ir šią savaitę New Yorką ir jo apylinkes kankina dideli karščiai. Kai kuriomis dienomis termometras siekė virš 90 laipsnių karščio. Visas New Yorkas ir jo apylinkė pluduriuoja dušniame-karštame ore. Nemažai žmonių nuo karščių mirė. Daugelis nuapo. Ypač karštis smarkiai paveikia tuos, kurie atvyksta iš kitų kolonijų. Nemažai karščiu nukentėjo ir SLA. ekskursantai, ypatingai prie laivo ir vos tik įsėdus į laivą Aquitania.

OPERETĖS ATOSTOGOS.

Brooklyno Lietuvių Operetės Draugija nutarė su pradžia liepos mėnesio paimt visai vasarai atostogų, tai yra vasaros laikotarpiu jokių parengimų ir repetacijų neturēt.

Susirinkime-repeticijose liepos 3 dieną visas choras ir draugijos nariai palinkėjo laimingos kelionės į Lietuvą savo nariams-darbuotojams, p. P. Bukšnaičiui ir p. A. Murui.

BAIGĖ MOTYTOJOS MOKSLĄ.

SLA. seno nario ir darbuotojo, p. A. Šrupskio dukrelė Elena Šrupskiūtė, kuri taip gi yra mūsų organizacijos nare, pastaruoju laiku baigė Maxwell Training Shool ir gavo mokytojos diplomą.

Elena Šrupskiūtė savo įgyta profesija dar nėra visai patenkinta. Ateinančiam rudenį ji žada lankyt Columbia universitetą.

Elenai linkime laimingos kloties siekt savo pasibrėžto tikslo augstame moksle.

LANKĖS NEW YORKE-BROOKLYNE.

Rengiant išleistuvių vakarienę p. Ališauskui ir p. Kairiui Brooklyne-New Yorke bei minimoje vakarienėje buvo ir lietuvių pagarsėjęs kompozitorius-komikas p. A. Vanagaitis. Nors p. Vanagaitis pas mus neužsuko, bet teko girdēt, kad jis jaučias labai smagiai ir iš Brooklyno automobiliu išvyko į Tabor Farmą, Sodus, Mich., vasarinėms atostogoms.

MAŽAI ŽMONIŲ PIKNIKE.

Praeitą šeštadienį, liepos 6 d., Jaunų Vyrų Lietuvių Draugija rengė savo pikniką Klaščiaus salėje-parke, Maspeth, L. I. Kiek teko sužinot, žmonių piknike buvo mažai. Priežastis — didelis karštis ir tą vakarą įvykusios Vinčos kumštynės, kuriose didžiama dr-jos narių dalyvavo.

Iš Lietuvos Laikraščiu

NUŽUDĖ DU SAVO SUNU. Matas Kiela, Ansetos vienkiemio, Panemunėlio valsė gyven tojas, nužudė 2 savo sunu, 10 ir 13 metų amžiaus. Patė tėvas po tokio šiurpulingo darbo savo laukuose griovys nusiskandino.

Rastas laiškėlis, rašytas Kie los ranka, kuriame nelaimingas tėvas sakosi nužudęs vaikus ir pas nusižudęs del ligos, kad paskui vaikams netektų vargo vargti.

Matas Kiela buvo turtingas ukininkas, turėjo 107 ha žemės su trobėsiais.

Kuopo Susirinkimai

Wilkes Barre, Pa. SLA. 361 jaunuolių kuopa permaino svetainę. Susirinkimai buvo laikom 206 So. Main St. Nuo liepos 14 d. SLA. jaunuolių kuopos susirinkimai bus laikomi kas mėnesis 53 Bank St. Shenandoah, Pa. SLA. 308 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 14 d. liepos, 2 val. po pietų, Sweeto svetainėje. A. Stepankivičius — pirm.

Atšviežinantis Miegas?

„Aš negalėdavau miegoti“, sako Mrs. John Richards, Jackson, Ohio. „Aš buvau silpna, neturėčiau apetito, turėčiau vidurių užkietėjimą visą laiką, turėčiau svaigulį ir nervingumą. Aš gavau didelę pagelbą nuo pat pirmo butelio Nuga-Tone. Aš išsvartojau dar du butelius ir dabar esu geroje sveikatoje. Nuga-Tone yra tikrai geros gyduolės nuo skilvio, kraujo ir nervingumo.“

Virš milijonas žmonių, kurie vartojo Nuga-Tone gavo pastebėtinai geras pasekmes. Jos pataisė apetitą ir pagelbėjo virškinimui, pašalino gazus iš skilvio, pašalino svaigulį ir užkietėjimą, palengvino inkstų ir pustės trubelius į porą dienų ir tai daugely atsitikimu. Nuga-Tone sustiprina silpnus nervus, sustiprina kraują ir suteikia naują jėgą ir stiprumą del visų kūno organų. Nuga-Tone parduodamos vaistinėse su garantija grąžinimo pinigų. Žiūrėkit garantijos ant kiekvieno pakelio.

TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiau lengvai.

ISIGYKIT NUOSAVUS NAMUS

Saulė, tyras oras, graži apylinkė, gera sveikata, ilgas pagyvenimas, savas namas turēt ir valdyt, geras procentas pelnyt ir laimingai džiaugtis tik dabar galima perkant namus per mūsų tautietį. Parašykite jam laišką jeigu laiko nėra jo ofisan pributi po sekamu adresu:

PETER F. YUSTIS,
9732 — 81-st Street, Woodhaven, L. I. N. Y.
(Paimkit Fulton St. Elev. ir išlipkite ant 80-th St.)

5 DIENOS ANT VANDENYNO
iš arba į
LIEUTUVA
per Cherbourg arba Bremeną didžiavais ir greičiausiais vokiečių laivais
BREMEN ir EUROPA
TIK 7 DIENOS Į LIETUVĄ
Naužemintos kainos trečia klasa i abi pusi — Patogūs susisiekimas gelkelių i visas Europos dalis.
Reguliariai išplaukimai ant kitų populiariškų LLOYD laivų.
Del sugrįžimo i Ameriką sertifikaty ir kitų informacijų kreipkitės pas vietinius agentus arba
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

KELIAUK Į LIETUVĄ PER KLAIPĖDA

Laivais
BALTIC AMERIKOS LINIJOS
Žemiausios Kainos Tiesiai į
KLAIPĖDA IR ATGAL
Patariam pirkti laivakortes i abi pusi, nes tuomi suėdy site sau pinigų.

Trečia klasė	\$107.00
Trečia klasė i ten ir atgal tiktai	181.00
Turistine trečia klasė, Main Deck	129.50
Turistine trečia klasė i ten ir atgal	216.00
Cabin	147.50

„Revenue Tax“ ir Pagalvė „Head Tax“ atskirai.

Per „Vasaros Sezong“ važiuojant į Europą — nuo Birželio 15 iki Liepos 15 — o į Ameriką nuo Rugpjūčio 1 iki Rugšėjo 22, visos kainos padidinamos \$7.50 vienan galan, o \$12.50 i abu galu.

BALTIC AMERICA LINE

8 Bridge Street, New York.

Sekantį Laivai Išplauks Iš New Yorko:
„LITUANIA“ — Liepos 20 | „LITUANIA“ Rugpjūčio 31
„ESTONIA“ Rugpjūčio 10 | „POLONIA“ — Rugšėjo 7

Del visų informacijų kreipkitės i vieto agentą arba

REIKALAVIMAI

Reikalingas kriaučius, kuris norėtų turėti nuolatinių darbų prie prosimimo ir taisymo senų drabužių. Malonėkite atsiskaityti greitai. Mokestis nuo 25 dol. iki 30 dol. savaitėje.

M. ARMINAS,
2720 So. Washington Ave., SAGINAW, MICH.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Avenue, DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt. \$1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. .... 10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai ..... 20c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 ..... 40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102 ..... 35c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 15c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
Susiprato — pusl. 64 ..... 20c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais 2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Aisopo Pasakos — pusl. 364	1.25
Alenutė — Perstatymas Dvejuose Aktuose Trijuose Paveikluose	.25
Angliškai-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl.	6.50
Aras, Kwartetas	.40
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžia), 103 pusl.	.50
Geografija arba žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40 pusl. 258	1.00
Lietuvių Anglų, Anglų Lietuvių Kalbų Žodynas — sutaisė A. Lalis, puslapių 1,274	12.00
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl.	.75
Lietuvos žemlapis	1.00
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl.	\$2.25
Vaikų Darbymečiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir ganta), pusl. 400	1.00
Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis (Gimtinės moksli), pusl. 314	1.00
Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280	1.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl. 2.25 Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų)	4.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.:

Birutės Arijas 30
Eglė (Zalčių Karalienė) 10.00
Kanklės 1920 Metų 2.00
Lietuviškos Dainos 1.50
Pasaka (Dramatiška Daina) 80
žalčio ir Gulbės Dievaičio duetas 75

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street NEW YORK, N. Y.